

Tutu Nuu Nì Tiaa San Pablo nùù Nèhivì xí Dios Ndoó Ñuu Corinto

1 Yùhù nduí Pablo, te nduú stnáì iin ana nì càna ñà-cucumí chuun ndiaha nùù Jesucristu, vàchi ñà-jaàn nduá nì chitnùní ini Dios quide. Te yohó cutnáhâ stnáì xì ñani-ndà Sóstenes,² tiaá-nsí tutu yohó nùù nsidaa mii-nsiá nècuàchì natácá cahvi xi Dios ñuu Corinto jaàn. Nèhivì ìí xí-yá xínduu stná-nsià ñà-sànì yàha-nsia ladu xi Stoho-ndà Jesucristu, te nì càna stná-nsià cunduu-nsia nèhivì cunihnu ìí inì-xi, nahi nsidaa gá nèhivì ndácucahan xi quìvì-yá, vàchi Stoho nsidaa-nda nduú-yá, nahi ndohó, te ducán stná mii-né.

³Vichi ni cúcumí cuáhà-nsiá gracia nùù Yua-nda Dios xì nùù Stoho-ndà Jesucristu, te contentu ni cündoo-nsiá quida-ya.

⁴Yùhù, nicanicuahànaquímánì Dios sàhà-nsiá, vàchi cuàhà gá sàñì sàhatahvì-yá mii-nsiá sàhà-ñà xínduu-nsia nèhivì xí Jesucristu. ⁵Nsidanicuú modo sàñì nìhítahvì-nsiá nùù-yá; tùha-nsia càhàn ndiaha-nsiá, te cundáà vàha stná inì-nsia (sàhà ichì-yá). ⁶Ñàyùcàndùá, na xiní nèhivì (ñà-ndiaha guá) quidá-nsiá vàtùni cundaà ini-né ñà-ndadá

nduá sàñì cachí-nsià sàhà Cristu.
⁷Vàchi có-cùmánì gá ni-inga modo nìhítahvì gá-nsià tàhvì ndiaha nùù-yá, te vichi ndiatú cuéyàà stná-nsià naxicocuûn Stoho-ndà Jesucristu, te cuni-ndàyá.
⁸⁻⁹Te iin-ni icúmí Yua-nda Dios nacuàhandee ini-yà anima-nsià, dandu mà cóó gá ni-iin falta xi-nsia nùù-yá quìvì naxicocuûn Dèhemànì-yá Stoho-ndà Jesucristu. Vàchi vàtùni cahvi-nda xi-yá, te mii-yá nduú ana sàñì cana-yàndó ñà-cundoo-nda nùù Dèhemànì-yá.

Màsà táhndè dava-nda

¹⁰Sacúndáhvì` nùù-nsiá ñà-nì nsínúù inì-nsia Stoho-ndà Jesucristu, te màsà náâ stnahá-nsiá, ñánì. Iin-ni inàha ni cúnihnu vàha ini nsidaa-nsiá. Màsà táhndè dava-nsia. Iin-ni ni cündoo máni-nsiá, te iin-ni inàha ni nácánì inì-nsia. ¹¹Vàchi nacánì nèhivì vehe Cloé xì, cachí-né ñà-sànì tàhndè dava-nsia, ñánì. ¹²Ñà-sànì tàhndè dava-nsia nduá cachí`, vàchi diín diín inàha cachí iin iin-nsia. Vàchi dava-nsia, cachí-nsià nèhivì xí Pablo nduú-nsiá, te dava-nsia, cachí-nsià nèhivì xí Apolos ò Pedro

nduú-nsiá, te dava ga-nsià, nèhivì xí Cristu nduú-nsiá, cachí-nsià.
13 Doco, éa ndísá ndoó cuáhà partidu xi Cristu? Còó. Té éa ndísá nì xìhi yùhù Pablo cuenta xi-nsia? Còó. Té éa ndísá nì ndacùcahan nèhivì quívì yùhù na ní cuhìi-nsià? Còó. **14-15** Yùhù, ni cóni quídá ií' cuáhà-nsiá, cuiśi Crispo xì Gayo. Ansivéhé Dios, cuiśi mii-né nì quida ií', còtó cachi nèhivì nì ndacùcahín mií na ní quida ií' nècuàchímà.
16 Pues, ndisa, stná nèhivì vehe Estéfanas nì quida ií stnái, doco có-ináhá gué` a ní quida ií gué` más gá nèhivì, á coó. **17** Vàchi màdì-ñá quida ií' nèhivì nduá nì dàndàcú Jesucristu nùí, còó; cuiśi ñà-nacani xì-né ñà-ndùú razón ndiaha xí-yá, doco màdì ñà-càhàn nchichí uin xì-né cunduajàn, còó, còtó mà nátùi tnùñuhu xí Cristu nansa nì xìhi-yà nchica cruz.

Cuisì ndiaá Jesucristu, màdìá càhàn nchichí-ndá

18 Nèhivì nchícùn ichì ndé ndañuhu-nda, sácündiaa uun-ne na càhàn-ndà xì-né sàhà obra nì quida Jesús (na ní xìhi-yà) nchica cruz; doco ndohó nècuàchì dàcácu-ya, còó, vàchi nùù ndohó, cahnú poder icúmí palabra mà. **19** Cunaha-nsiá, dohó (cachí-yà) nùù tutu ií:

Cuàhìn dandáñúhî nsidaa
 palabra xícahàn tè-nchichí,
 xì stná palabra xi nècuàchì
 tuxí inì-xi ináhá guá, icúmí
 dandutí palabra mà, cachí-yà.

20 Ñàyùcàndùá, mà cundiáá gá ñà-ndùá cachí guá tè-nchichí ñuhivì yohó, mate xínduu-tè maestru xi ley sànaha, te ò yáha ga tùha-té

càhàn-te sàhù. Vàchi sàhà obra xi Dios sàni cundaà ini-ndà có-ndiàá palabra tuxí ini nèhivì ñuhivì nduú palabra nchichí guá. **21** Cuàhà gá nandúcú-né nansa cunchichí-né, doco Dios, nì chitnùní ini-yà ñà-màdì sàhà ñà-jaàn nìhi-né cundaà ini-né sàhà-yá. Ducán nì quida-ya disponer, vàchi nchichí ndisa-ya. Dandu nì chitnùní stná ini-yà ñà-cuìtià palabra ií xí-yá inicutu, te na xiníndísâ nèhivì, dandu vâtùni càcu anima-né, mate (cachí nèhivì) palabra loco nduá.

22 Nècuàchì raza Judea, xícàn-né cuu iin milagru, (dandu cuniindisá-né). Te nècuàchì raza Grecia, cuiśi cuní-né cunini-ne iin palabra chicá nchichí. **23** Doco nsiùhù, palabra sàhà nansa nì xìhi Cristu nchica cruz nduá cachítñuhu-nsi, mate cudúchí ini nècuàchì raza Judea sàhájàn, te tuxí stná ini nècuàchì inga ñuu palabra diquí nduá. **24** Doco ndohó nèhivì nì nacàxin-ya, sàni cundaà ini-ndà sàhà-yá, ináhá-ndá cahnú cuáhà poder xi-ya, te nchichí ndisa stná-yà. Ducán xiníndísá-ndá, a ducán nduu-nda nèhivì raza Judea, te ò nèhivì inga raza. **25** Vàchi mate ni tuxí ini nèhivì nì càhàn Dios iin palabra diquí, doco cunaha-nsiá, chicá nchichí palabra mà nùù nsidaa ñà-ndùá cui cachí nèhivì ñuhivì. Daaní, stná poder xi-ya, mate iyuhu ñà-ndùá quidá-yá tuxí ini-né, doco chicá fuertéamà nùù nsidanicuú poder xi mii-né.

26 Te xiñuhu nsinuu stná ini-nsià nansa nì quida Dios na ní nacàxin-yàndó ñà-cunduu-nda nèhivì xí-yá, ñánì. Sacu-ndà

nduu-nda nècuàchì nchichí cachí nèhivì ñuhìvì, te sacu stná-ndà nduu-nda nècuàchì dandacú, te ò nècuàchì cuìcà. ²⁷ Doco Dios, nì nacàxin-yàndó, mate mà nchichí-ndà. Te  indù chuun? Divi sàhà-ñá dandúcáhán-yá nèhivì cachí xínduu ana nchichí guâ. Stná nèhivì còò poder-xi sàni nacàxin-ya sàhà-ñá nducahan nèhivì tuxí inì-xi chicá icúmí xí poder. ²⁸ Stná nèhivì chicá ndahví nì nacàxin stná-yà, xì stná nèhivì cahichì ini nècuàchì dava ga, xì stná nèhivì chicá có-ndiàá, pues divi nduú ana sàni nacàxin-ya, te ducán cundee-yá nùù nècuàchì tuxí inì-xi ndiaá guâ. ²⁹ Daaní, quìvì icúmí nsidaa nèhivì tnàtuu-ne nùù-yá, mà cúníhnú gá ini ni-iin-ne ñà-mii-né nduú-né mii-né.

³⁰ Doco ndohó, nùù mii-yá sàni nìhitáhvì-ndà ñà-cundoo-nda nùù Jesucristu, te datnúù-yà sàxìnítñuní-ndà, dandu níhi-ndà cähàn nchichí ndisa-nda. Te sàhà stná Dèhemani-yámà sàni ndee vàha-nda nùù-yá, te nì ndoo stná cuàchi anima-ndà nì quida-ya, vàchi Dèhemani-yá nduú ana nì dànaá xì sähà-ndà, te nì càcu-nda. ³¹ Nàyùcàndùá, ducán iá nacua cachí nùù tutu iì: “Nú cuní-ndà tavà-ndà tnùñuhu xí mii-nda, dandu ni cúnáhá-ndá ñà-cuisì Stoho-ndà Señor nduú tnùñuhu xi-nda”.

Cuisì sàhà Jesús cähàn Pablo xì nèhivì

2 Yùhù, na ní sài ñuu-nsià, màdì palabra nchichí nduá nì cähìn xì-nsià; còò. Ni màdì palabra finu guá nì nácání xì-nsià na ní

cachitnùhi xì-nsiá ñà-ndùú razón ndiaha xí Dios. ² Còó, vàchi nì nacani inì ñà-màsà cähìn sàhà inga iin chuun, cuiisi-ní sàhà Jesucristu, xì sàhà nansa nì xìhì-yà nchicà cruz. ³ Te nì xini-nsià ndè nì cuìt , te ndè nì quidi stnái ñà-nàcání guâ inì ⁴ na ní cähìn xì-nsiá ñà-ndùú palabra iì xí-yá. Màdì palabra vico uun xi maestru nchichí nduá nì cähíí xì-nsià daa; còó. Espíritu iì xí Dios nduú ana nì chindee xí, mii-yá xì milagru xi-ya. ⁵ Vàchi nì nacani inì mà váha cunchicùn-nsia ñà-ndùú iin palabra nchichí xi nèhivì ùún. Còó, micuísí ndudu iì xí Dios nduá cuní cahvi xi-nsiá.

⁶ Doco cunaha-nsiá, palabra nchichí ndisa nduá xichúûn stná-nsì na cähàn-nsì xì nèhivì sàxìnítñdísâ vàha xi-yá. Doco tucu iá palabra mà nùù ñà-ndùá cähàn nècuàchì nchichí ñuhìvì yohó, te ò iin palabra cähàn t -xídandacú ñuhìvì yohó. Vàchi mate ndee cähàn-te, doco yàchì icúmí-t  ndañuhu-t  ñuhìvì. ⁷ Doco nsiùhù, palabra nchichí xi Dios nduá cähàn-nsì.

Datnúù Espíritu iì sàxìnítñuní-ndà sàhà palabra nchichí xi Yua-nda Dios

Antes nìsa la d hé palabra mà, cónisá c nd à ini nèhivì. Doco cunaha-nsiá, dècuèndè na t y o ñuhìv , dandu n  chitn n  inì-y  ñà-ndoh  s  -nd  cundaà inì-nd  s  h  palabra mà, te duc n n hit hv -nd  s  -nd  gloria xi-ya. ⁸ Doco t -x dandac  ñuh v  yoh , c n  s  -te cundaà in -te palabra nchichí i  mà, vàchi n  ni c nd à in -te ni cu , mà c h n -t  Stoho ndiaha-nda nchic  cruz. ⁹ Doco cunaha-nsi , doh  cach  n n  tutu i :

Cuàhà ñà-vàha sànì nsidayucun
Dios ñà-nìhitáhvì nècuàchì
cuú inì-xi sàhà-yá. Doco ni-iin
nèhivì, tàñáha ga cuminùù-né
nansa íá mà; tàñáha ga
cunitnùhu-ne sàhà ñà-nsiaha
guá mà; ni-iin xichi cóni
ñihnu ini-né nansa coa.

10(Pues mate ducán ndisa nduá),
doco ndohó, sànì cundaà ini-ndà
sàhà-ñá, sà-ináhá-ndá nansa íá,
vàchi ducán sànì quida Espíritu lì
xí-yá. Vàchi Espíritu lì, ináhá-yá
nsidanicuú iñáha; ndè ináhá
stná-yá nsidanicuú ñà-ndùá nacání
ini Yua-nda Dios.

11Ni cachí-ndà íá iin nèhivì nacání
inì-xi sàhà iñáha; pues còò inga
nèhivì cundáà inì-xi sàhà ñà-ndùá
nihnu ini nècuàchimà, cuiśi
miiní-né ináhá-né. Te ducán íá stná
Dios, còò inga ana ináhá ñà-ndùá
nacání inì-yá, cuiśi-ní Espíritu lì
xí-yá. **12**Te ndohó, màdì iin espíritu
xi ñuhiví yohó nduá nì níhì-ndà;
còó. Divi Espíritu lì xí mii-yá nì
níhitáhvì-ndà, te sàhà yùcán nduá
vàtuni mènìhì ini-ndà ñà-ndiaha
guá sànì níhitáhvì-ndà nùù-yá. **13**Te
divi ñà-jaàn nduá datúi-nsi nùù
nèhivì nihnu vàha ini xí Espíritu lì
xí-yá. Doco màdì palabra nchichí
xi nèhivì ñuhiví nduá cahàn-nsi na
datúi-nsi ñà-jaàn; còó, cuiśi palabra
chináhá Espíritu lì nduá cahàn-nsi.

14Doco nèhivì nihnu ini xí cuiśi
ñà-ndùá cachí sàxinítñuní mii-né,
mà cùi sàà-né cundaà ini-né sàhà
chuun xi Espíritu lì xí Dios, vàchi
nahi palabra loco nduá nùù-né.
Ñayùcàndùá, mà cùi mènìhì ini-né,
vàchi cuiśi nú ni chíndéé Espíritu
lì nèhivì, dandu vàtuni sàà-né

mènìhì ini-né. **15**Doco iin nèhivì
datnúù Espíritu lì anima-xi, mà
úhì sàà-né cundaà vàha ini-né sàhà
nsidaa iñáha. Doco nèhivì dava ga,
mà cùi sàà-né cundaà ini-né nansa
ndisa nihnu ini nèhivì xí Dios mà.
16(Vàchi ducán cachí nùù tutu ii):

“Còò ni-iin ana cùndáà ndisa inì-xi
nansa nihnu ini Stoho-ndà Señor.
Te ni còò stná ana chicá nchichí, te
ducán cuàha-xi-yá conseju”, cachá`.
Doco cunaha-nsiá, divi nacua nihnu
ini Cristu, ducán sànì níhitáhvì-ndà
cunihnu stná ini-ndà vichi.

3 Ducán íá, ñánì; doco (na ní
sa-ie xì-nsiá daa), mènìcùí
dacuahá vàhi mii-nsiá, vàchi
tàñáha ga cunihnu vàha inì-nsia
nacua cuní Espíritu lì xí Dios.
Na nihnu ini ndéni nèhivì ní
cui, ducán nihnu inì-nsia, na ian
nihnu iquin inì-nsià, có-sânìhì víi
inì-nsià ichí Cristu. **2**Na iin méè
sáha-nda cuiśi-ní tèndodo, te màdìá
comida chicá fuerte, ducán nì
quida stná xì-nsiá, (puru palabra
mà úhì cundaà ini-ndà nduá nì
dàcuahí mii-nsiá, màdìá palabra
chicá nchichí), vàchi cóni sàà-nsià
cundaà inì-nsia, te dècuèndè stná
vichi, tàñáha ga sàà-nsià mènìhì
vàha inì-nsia. **3**Vàchi nihnu fíi
inì-nsia nahi nsidaa nèhivì dava
ga ñuhiví. Vàchi ñà-cumbidía
inì-nsia, te náá stnáhá-nsiá, te
tahndè dava-nsia, pues, čamádi
divi ñà-jaàn nduú modo xíquida
nèhivì ñuhiví? Te divi sàhà ñà-jaàn
nahà claru nihnu fíi inì-nsia nahi
mii-né. **4**Vàchi dava-nsia, cachí-nsià
nèhivì xí Pablo nduú-nsiá, te
dava-nsia, cachí-nsià nèhivì xí
Apolo nduú-nsiá. Doco čamádi divi

ñà-jaàn nduá quidá stná nèhivì
ñuhiví yohó?

**Nsidaa-nda cutnáhá-ndá
xinúcuáchí-ndá nùù Dios**

⁵Doco cunaha-nsiá, màdì nèhivì chicá ndiaá nduú Apolo, te ni màdì nèhivì chicá ndiaá nduú stná yùhù Pablo. Cuisì nèhivì xinúcuáchí nùù Dios nduú-nsí, te sàhà nsiùhù sàni xinindisá stná-nsià palabra ìì xí-yá. ⁶Vàchi (ducán iá nahi chuun itu-ndà), iin-nda chihí, te inga-ndà cùhñù, doco Dios nduú ana dacuahnú-xi viu. Te ducani iá stná xì nsiùhù, primeru yùhù (nì cachitnùhi xì-nsiá palabra ìì). Daaní, después nì chindee stná Apolo. Doco cuisì sàhà Dios nì quee viì (obra mà). ⁷Màdiá chicá ndiaá ana nì càhàn xì palabra primeru, te ni màdiá chicá ndiaá stná ana nì chindee después, cuisì mii Dios nduú ana chicá ndiaá, te cuisì sàhà mii-yá nducuáhà palabra xi-ya. ⁸Nècuàchì quidáchúún primeru, xì stná nècuàchì nchícùn gà, iin-ni xíndiaa-nsì nùù-yá. Doco según chuun quidá iin iin-nda, ducán icúmí-ndá nìhì-ndà tnùmanì xì-ndà nùù-yá.

⁹Te vichi iin-ni xinúcuáchí nsidaa-nsí nùù-yá. Te mii-nsiá, na iin itu Dios (ndé quidáchúún-nsí) nduú-nsiá. Te nahi stná iin vehe nì dàndàcú-yá cuàha, ducán nduú stná-nsià. ¹⁰Te yùhù, na iin albañil tùha vàha, ducán nduú, te nì quidachuín (chuun xi Dios ndé ndoó-nsiá). Na iin cimientu nduú (chuun primeru) nì quide

jààn sàhà gracia xi-ya. Te vichi sà-iá inga ana quida-xi chuun ma, na ian dacuahnú-né nama. Doco cuidadu ni cündóó nsidaa nèhivì quidá seguir xì chuun nì dàquésáhî mà. ¹¹Màsà cáchí-nè iá inga (palabra chicá ndiaá); còò. Cuisì ndiaá palabra sàhà Jesucristu (nì cachitnùhi xì-nsiá) primeru, vàchi nahi cimientu nduá. ¹²Te nú cuní iin nèhivì (quida-ne seguir xì obra mà), dandu queámà na ian cuàhàn-nè dacuahnú-né nama dìquì cimientu mà. Te nú cuàhàn-nè quida viì-né obra mà, dandu ducán queá na ian xichúún-né oro, ò plata, ò yùù yéhè. Doco nú có-quidá viì-né obra mà, dandu ducán queá na ian xichúún-né yutnù, ò mihi, ò nùù. ¹³Dandu después icúmí sàà iin quìvì cundaà inì-xi nansa iá obra nì quida iin iin-nda. Vàchi na sáà quìvì mà icúmí coo nahi ñuhu xíxìn, te sàhà ñuhu mà cundaà inì-xi a natùi obra xi-nda nùù Dios, á coó. ¹⁴Nú màsà cócò obra xi-nda, dandu icúmí-ndá nìhì-ndà ñà-vàha xi-nda nùù-yá. ¹⁵Doco nú ni cocá, dandu mà níhì-ndà ñà-vàha cuàhàn-ndà nìhì-ndà nì cùí, doco anima-ndà, vàtùni càcu viá, mate cunduamà na ian (nì chindee-nda mii-nda nùù) ñuhu xíxìn.

¹⁶Mii-nsiá, ¿a có-nsìnúú inì-nsia ñà-ndùù-ndà na iin vehe ìì ndé iá Dios? Vàchi iá Espíritu ìì xí-yá ini anima-ndà. ¹⁷Nàyùcàndùá, nú ni dàndâñúhú iin nèhivì ñà-ìì icúmí lugar xi-ya, dandu icúmí nècuàchímà ndañuhu dahuun stná-nè quida-ya. Vàchi ndé iá-yá, yáha ga ìì lugar mà, te cunaha-nsiá, divi nahi vehe ìì-yá nduu-nda.

¹⁸Màdí dandahví-nsià mii-nsiá, vâchi nú iá ana tuxí inì-xi nduú nècuàchì nchichí nùù nèhivì ñuhívì yohó, dandu xiñuhu dàma-ne, mate (cachí nèhivì) sàni culocó-nè, vâchi nú ducán, dandu ñà-sàni ndunchichí ndisa-ne cundua. ¹⁹Vâchi ñà-ndùá tuxí ini nèhivì nduú ñà-chicá nchichí, pues nùù Dios ñà-loco nduá. Te dohó cachí stná nùù tutu ìi: “Icúmí Dios cundee-yá nùù tènchichí na meru xíquida cuahà-té maña dandáhvî-te”.

²⁰Daaní, inga xaan cachí stná tutu mà: “Ináhá Dios, ñà-chicuéhè uun nduá chítñùní guâ ini nècuàchì nchichí”. ²¹Ñàyùcàndùá, mäsà cútúxí ini ni-iin-nsia chicá ndiaá-nsià ñà-nchícùn-nsià iin tal nèhivì. Vâchi nsidanicuú nèhivì, xì nsidanicuú iñàha, divi cuenta xi mii-nsiá nduú. ²²A ducán yùhù Pablo, te ò Apolo, te ò Pedro, có-quidá, cuenta xi mii-nsiá nduú nsidaa-nsí. Dècuèndè stná ñuhívì yohó, cuenta xi stná-ndà nduájàn, te mate ni cútíacú-ndà, te ò nì sáà-ndà cui-ndà, có-quidá, vâchi nsidaa ñà-ndùá cùù xì-ndà quìvì vichi, ò quìvì vâxi xi-nda, sàhà bien xi-nda nduá. ²³Te Cristu nduú Stoho-ndà. Te Stoho mii-yá nduú (Yua-nda) Dios.

Nansa iá vida nì yàha nècuàchì apóstol nì nìhi chuun nùù Jesús

4 Sàhà ñà-ndùá sàni cachì jaàn xiñuhu ndanihi nèhivì nsiùhù ñà-ndùú-nsí ana xinúcuáchí nùù Cristu; xiñuhu cundaà ini-nè ñà-ndáà nduá nì nìhi ndisa-nsi chuun ñà-dacuahá-nsí nèhivì

palabra ìi nìsa ìa dèhé sànaха. ²Te nú ducán nduá, dandu ndiá icà-nsí quida vii-nsí chuun ma, vâchi divi ducán nduá xiñuhu quida nsidaa ana dandacú nùù chuun xi inga nèhivì. ³Doco yùhù, có-ndùlóquî’ nú cachí-nsià ñà-quidá viií, ò á coó. Ni có-nàcání stná inì nú cachí dava ga nèhivì ñà-có-quidá viií, te caná-né yùhù nùù iin juez. Ni yùhù, có-cächí stná sàhà mií, a quidá viií, á coó. ⁴Te mate có-dàndòhò sàxìnñùn’ mií, doco có-cùní cachàmà ñà-còò falta xi, vâchi mii Stoho-ndà Señor icúmí cachi a ní quida viií, á coó. ⁵Ñàyùcàndùá, mäsà cuítnùhu-nda ñanitnaha-nda, vâchi tásáà quìvì cundaà ndisa ini-ndà. Dècuèndè naxicocuñin-yà, dandu natùi claru nansa ndisa iá nsidaa chuun iá dèhé vichi. Dandu mii-yá datúi-ya nansa nihnu ini cada iin iin-nda, te cachi-yà xì-ndà ndé tantu sàni quida viií iin iin-nda.

⁶Cunaha-nsiá, sàhà ñà-váha xi-nsia sàni cachì xì-nsiá nsidaájàn sàhà Apolo xì yùhù, ñánì, áma mánihì ini-nsià ñà-mà váha dayáha-nda ñà-ndùá cachí tutu ìi, vâchi mà váha ndenihi cahnu-nda iin (ana nchícùn-ndà), mientras inga-né cahichí ini-ndà; còó. ⁷Vâchi iin-ni xínduu-nsia xì nsidanicuú gá nèhivì. Nsidaa ñà-ndùá sàni nìhítahví-nsiá, ñà-ndùá nì dàcútahví Dios mii-nsiá nduá. Te nú sàni cutahví uun-nda iñàha, dandu mà váha cutuxi ini-ndà chicá ndiaá-ndà sàhámà, vâchi ñà-nì cutahví uun-nda nduá.

⁸Doco vichi nihnu inì-nsia na ian sàni nducuica-nsiá. Sàni ndanchito ducún-nsià na iin rey cahan-nsiá, te

menos nì ndòo nsiùhù nùù-nsiá. A sácú vàha nú ni cíndúú ndisa-nsia ana chicá dandacú, dandu nsiùhù, sàà stná-nsì cutnahá-nsí xì-nsiá dandacu-nda. ⁹Doco nsiùhù nècuàchì apóstol, sàni sàhà Dios nsiùhù iin lugar chicá cahà-xí tuxí inì, na ian ni cíndúú-nsí nèhivì fuerza icúmí cui sàhà-ñá cundehè nèhivì (nansa ndohó-nsí. Doco cunaha-nsiá,) indéhe stná ángel mozo xi Dios. ¹⁰Vàchi sàhà-ñá nchícùn-nsì Cristu, ndenihí nèhivì nsiùhù nahi nècuàchì loco. Doco mii-nsiá, (mà loco-nsiá); nchichí gá-nsiá cahan-nsiá ñà-ndòó-nsiá ladu xi-ya. Nsiùhù, còò ni-iñàha níhìndè-nsí cahan nèhivì; doco mii-nsiá, cuàhà gá poder xi-nsia iá (cahan-nsiá). Cahíchì stná ini nèhivì nsiùhù; doco mii-nsiá, iá tnùñuhu xí-nsiá nùù-né. ¹¹Nsiùhù, dècuèndè vichi xíhì-nsì doco, xíhì-nsì tècuií, còò ñá-cundixi viì-nsí. Sahní cuií stná-nè nsiùhù, te xicánúú stná-nsì yoho yucán, vàchi còò ni-iin xaan ndé cundo saín-nsí. ¹²Ndee quidáchúún-nsí, te nú cánàhá-nè xì-nsí, dandu vivlí-ni naxícónihí-nsí nùù-né. Te nú quidá quíní-né xì-nsí, dandu quidándéé ini-nsí. ¹³Te nú cahàn quini-ne xì-nsí, dandu calma-ni sáhà-nsinè ichì váha. Doco mii-né, ndenihí-né nsiùhù nahi mihi chicuéhè, te ó ana chicá còò chuun-xi.

¹⁴Pues, cíndù chuun cachí xì-nsiá ducán? ¿A sáhà-ñá cuní cucahan nùù-nsiá nduá? Còó, cùisì sàhà ñà-nì sáà-nsià cundaà vàha ini-nsià, vàchi nahi dèhi nduú-nsiá, te mánì-nsiá nùí. ¹⁵Pues mate ni cúnđóó ùxìn mil ana dacuahá

nchichí xì-nsiá ichì Cristu, doco imindaa ana nduú ndisa nahi yua-nsiá, divi yùhù. Vàchi yùhù nì cachitnùhi xì-nsiá razón ndiaha sàhà Jesucristu, ñàyùcàndùá divi nahi dèhi xínduu-nsia. ¹⁶Sàhà ñà-jaàn sacúndáhví` nùù-nsiá ñà-iin-ni quida-nsia nacua quidá yùhù.

¹⁷Nà-jaàn nduá dìsáhà-xí sàni techuín Timoteo sàà-nè ndé ndoó-nsiá, vàchi mii-né, nchícùn viì-né Stoho-ndà Señor. Na iin dèhi nduú stná-nè, te mánì gá-nè nùí. Pues divi icúmí cahàn xì-nsiá, te dansínúú ini-nè mii-nsiá nansa iá modo-xi nchícuín Cristu nacua nduá chináhì nèhivì nsidanicuú lugar ndé natácá-nè cahvi-néyà. ¹⁸Doco vichi, ináhí, ndee xícahàn dava-nsia, vàchi tuxí inì-nsia mà sái ndé ndoó-nsiá. ¹⁹Doco yàchì icúmí sàì, nú cuní mii-yá, dandu cundaà inì sàhà nècuàchì cahàn ndee guá mà, a ndísá icúmí-né ndudu ìì, á coó. ²⁰Vàchi ley xi ñuhìvì ìì xí Dios, màdì palabra uun nduá. Còó, poder xi mii-yá nduá icúmí stná. ²¹Pues vichi cachi-nsià xì` nansa cuní-nsià quide. ¿A cuní-nsià sàì, te cahàn ndeí xì-nsiá, te ó cuní-nsià sàì cahàn mánì xì-nsiá, te cundo viì-ndà?

Nansa nì cachí Pablo xiñuhu quida nèhivì ñuu Corinto xì iin tiàa cóni quidá víi xi iin nècuàchì ñahà

5 Cachí nèhivì nacání-né xì` ñà-ìá iin-nsia nì ìa xi dihi (quiín-xi). Cunaha-nsiá, cahnú cuàchi nduájàn; dècuèndè nèhivì có-ináhá sàhà Dios, ni có-quidá-né ducán. ²Doco mii-nsiá,

(ndahví-nsià), vàchi tuxí vá ini-nsià ndiaha gá-nsià. Doco ndiá icà-nsià mācündoo-nsia tñuñsi ini, te tavà cuàán-nsiá tiàa nì quida ducán ñà-màsà cóó gá-nè nùù-nsiá. ³Te yùhù, mate xica ié`, doco na ian jaàn iá anímè cutnáhí xì-nsiá, ducán nduá; te sàni nacani inì sàhà chuun jaàn, ñàyùcàndùá, cuàhìn cachì xì-nsiá nansa quida-nsia xì nècuàchì nì quida xi cuàchi ma. ⁴⁻⁵Xiñuhu nataca nsidaa-nsiá, te coo stná ndudu ìì xí Stoho-ndà Jesucristu, te na ian coo stná anímè xì-nsiá cundua. Dandu ndacùcahan-nsiá quìvì-yá, te cachì-nsià xì nècuàchimà ñà-icúmí-ndá nacoo-ndané nùù ndahà ñà-malu, te ducán nìhì iquìcúñú-nè iin castigu sàhà-ñá después càcu anima-nè quìvì (màcuítä-nda nùù) Stoho-ndà Jesús.

Ejemplu nì sanduu vicò pascua sànaha na nísia cuxio nsihi pan nihí levadura nsidátáchí xân

⁶Mii-nsiá, tuxí ini-nsià ñà-vìì gá xíquida-nsia vichi, doco còó, có-ìá vìì ñà-ndùá quidá-nsiá. ¿A có-ináhá-nsiâ dichu cachí: "Mate iyuhu-ní tàtnà nsidátáchí xí pan quée, doco cuàhà gá ndutáchâ"? (Te ducán iá stná xì falta, mate iyuhu-ní-ñá ni coó, doco xítià inicatu.) ⁷Ñàyùcàndùá, (xiñuhu cuxio nsidaa ñà-quini nísia ìa antes, dandu nanduu-nda nèhivì sàà xí Dios, cunduu-nda nahi) yusàn pan cóni quée ni-iyuhu ñà-nsidátáchí xân. Vàchi mii-yá, sàndèníhí-yàndó nduu-nda nèhivì sàà còò falta-xi ñà-sàni xìhì Cristu cuenta xi-nda. Te ducán queámà na ian quidá-né

vicò pascua (na xíhì lelù nduú promesa), vàchi Cristu nduú nahi promesa xi-nda. ⁸Te vicò pascua mà, puru pan có-ndùtáchí xixí-né. (Te ejemplu nduámà.) Ñàyùcàndùá ndohó, puru ñà-ndùú ñà-ndáà cuiñi ni cúnchícùn-ndà. Màsà dátiáâ uun-nda quida-nda ñà-ìá vàha, vàchi queámà na ian có-chívàha vìì-ndà vicò mà; te màsà cúníhnú chicuéhè stná ini-ndà, te ni màsà quídá-ndá ni-iin ñà-ìá quini, vàchi nù ducán, dandu queámà na ian có-chívàha vìì-ndà vicò, te na ian cóni cúxíó nsihi tàtnà nsidátáchí xí pan mà.

⁹Nùù inga tutu nì tiai antes nì cachì xì-nsiá ñà-màsà cútñáhá-ndá xí nèhivì tûha càhàn xì ana cóni nàndàhà xì-né. ¹⁰Ducán nì tiai nùù-nsiá, doco có-cùnì cachàmà ñà-nacoo-nsia nsidanicuú nèhivì xíquida ducán ñuhiví yohó, vàchi cuiñi inga ñuhiví cunduu lugar ndé mà cútñáhá gá-ndà xì nècuàchimà, vàchi ñuhiví yohó ndoó cuáhà ana có-quidá víi: xího-né cucumi-né cuàhà ñà-cuicà, o xidácuíhná-né, te ò xícàn tâhvì-né nùù ñá-có-ndùú Dios. ¹¹Doco ñà-ndùá nì cachì nùù carta mà nduá yohó: nù nècuàchì có-quidá víi ma nduú iin ñani-ndà (iin-ni cahvi xi mii-yá), dandu màsà cútñáhá gá-ndà xì-né nù iá cuàchi-ne sàhà nècuàchì ñahà, te ò tûha-ne xihò-né ñà-icúmí ñanìtnaha-ne, te ò cahvi-né iin ñà-có-ndùú Dios, te ò tûha-ne canàhá-né, te ò tûha-ne xìni-ne, te ò xidácuíhná-né, dandu màsà cútñáhá gá-ndà xì-né. Ni nácóó dahuun-ndané; ni màsà cuáhandee ini-ndà cuxi-nda xi-né.

12-13 Cunaha-nsiá, có-quídá tocar yùhù nsidandaì sàhà cuàchi nèhivì có-nchícùn ichì mii-yá. Mii-yá quida xi ñà-jaàn. Doco mii-nsiá, fuerza icúmí-nsiá cachí-nsià nansa cuu xi nèhivì cutnáhâ xí-nsiá nú ni sáá-né quida-ne cuàchi. Ñàyùcàndùá, dohó cachí xí-nsiá: ni cúxío dahuun tiàa íá falta-xi ma nùù-nsiá.

Màsà cùhùn-ndà nùù juez,
te canicuàchi stnaha-nda
sàhà-ndà, cachí Pablo

6 Cò-ndìá icà-nsiá canicuàchi stnaha-nsiá sàhà-nsiá nùù iin juez có-xìníndísá-xí ichì Dios. Chicá vàha nùù nèhivì xí mii-yá ni ndúndáà sàhà chuun xi-nsia. **2** Amádi sá-ináhá-nsiá ñà-divi ndohó nèhivì xí-yá cunduu ana (chindee) nsidandaà-xí sàhà nèhivì ñuhìvì yohó quìvì juiciu. Pues nú ducán nduá, dandu ádi vátùni sàà-ndà nsidandaà-ndà sàhà chuun cuatiluha cuú ofrecer tiempu vichi. **3** Cunaha-nsiá, dècuèndè stná ángel icúmí-ndá nsidandaà-ndà sàhà-xí. Pues nú ducán, dandu ádi mà úhì nsidandaà stná-ndà sàhà chuun sencillu íá ñuhìvì yohó-ní. **4** Ñàyùcàndùá, nú íá iin pleitu xi-nsia, dandu xiñuhu nacàxin-nsia nèhivì tuxí inì-nsia chicá mà nchichí, te mii-né nsidandaà sàhajàn. **5** Pues, ñà-jaàn cachí uin xí-nsiá áma cúcáhán nûù-nsiá sàhajàn. **6** A ndísá còò ni-iin ñani-ndà nchichí mahì-nsiá? **7** A ndísá còò iin cui nsidandaà sàhà chuun xi iin-nsia inga-nsià? **8** Doco (ndahví-nsià), vàchi sáhàn-nsià sanícuàchi stnaha-nsiá sàhà-nsiá, mate iin-ni ñaní xínduu-nda.

Dècuèndè nùù iin juez có-xìníndísâ (xí Jesú) sáhàn-nsià.

7 Ñàyùcàndùá, iin falta cahnú xí-nsiá nduájàn, vàchi có-ndìá icà-ndà canicuàchi stnaha-nda sàhà-ndà. Chicá vàha ni cuáha-nda quidaquini-ne xí-ndà, te quidandee ini-ndà. Chicá vàha nacoo-ndané cahnìndàhví-néndó. **8** Doco mii-nsiá, có-quídándéé stnaha ini-nsià sàhà-nsiá. Còó. Dècuèndè quidáquíní-nsiá xí ñanítnahá-nsia, te xidándiáá-nsiá ñà-ndùá icúmí-né, mate iin-ni ñaní xínduu nsidaa-nda.

9 Sà-ináhá-nsiá ñà-mà níhì nèhivì malu sàà-né ñuhìvì ìì xí Dios. Ñàyùcàndùá, màsà dándáhví ni-iin nèhivì mii-nsiá, vàchi mà cúnidiátu anima ni-iin nèhivì nchícùn xí ñahà, ni-iin stná nèhivì cahví xi yùù ò figura, ni-iin stná nèhivì íá xí inga ana có-ndùú nècuàchi vehe-ne, ni-iin stná nèhivì nduú ùù nèhivì, **10** ni-iin tècuìhnà, ni-iin stná ana tùha xího xi ñà-icúmí inga nèhivì, ni-iin stná tè-xíni, ni-iin stná tè-tùha canàhá, ni-iin stná tè-sàhníndáhví xí ñanítnahá xi. Ni-iin nècuàchi jaàn mà níhítáhvì xí ñuhìvì ìì xí Dios. **11** Te mii-nsiá, divi ducán nìsa quida dava-nsia antes. Doco sàñì ndoo cuàchi-nsiamà, te sàñì ndu-ìì stná anima-nsiá. Ñàyùcàndùá, nèhivì vàha sanduú-nsiá nùù mii-yá vichi. Ducán nì cuu xi-nsiá na ní (xinindisá-nsiá palabru ìì, te nì) ndacùcahan-nsiá quìvì Stoho-ndà Jesucristu, vàchi nì chindee stná Espíritu ìì xí Yua-nda Dios.

Nsidaa-nda xiñuhu quidañuhu-nda
cuerpu xi-nda; màsà quídá
ndevàha-nda xi mii-nda

12 (Cachí nèhivì:) “Vátùni quida-nda ñà-ndùá cudí ini-ndà”. Pues vihini, doco màdì nsidaa

iñàha nduá iin ñà-chìndéé xí-ndá. Mate vihini quida-nda ñà-ndùá cuní-ndà, doco mäsà cuáha-nda cundee ni-iin ñà-có-íá vàha nùù sàxìnítùnùní-ndà. ¹³Vachi dohó cachí stná iin dichu: “Tíxi-nda nduú fin xi ñà-ndùá xixi-nda, te chuun quidá tíxi-nda nduú stná ñà-cuñuhamà”. Doco cunaha-nsiá, iin-ni fin icúmí ndùíàjàn, vàchi vàxi iin quívì icúmí Dios dandáñuhú-yâ nsidaájàn. Te cuerpu xi-nda, éíndù chuun icumíá? Pues màdì-ñá coo-nda xi ndéni ñahà ní cui; cóo. Divi ñà-cunucuachi víi-nda nùù Stoho-ndà Señor nduú chuun xan. Te cunaha-nsiá, iá stná-yà sàhà-ndà. ¹⁴Nàyùcàndùá, nacua ní natiacu-yà ní quida Yuamánì-yá Dios, divi ducán stná ndohó, icúmí-ndá natiacu stná-ndà quida ndudu ìi xí-yá.

¹⁵¿A có-nsinúu iní-nsia ñà-ndahásáhà Cristu nduu-nda? Te nú ducán, ¿a iá vàha coo stná-ndà xí iin ñahà ndevàha, nú nahi ndahásáhà-yá sàndùù-ndà? Coo, mäsà nunca quida-nda ducán. ¹⁶¿A có-nsinuu stná iní-nsia nansa iá xí iin tiàa ní quida iin cuàchi xi iin ñahà ndevàha, ñà-iin-ni nèhivì sàni nanduu-ne? Vachi ducán cachí tutu ìi: “In-ni nèhivì cunduu ndúi-né, (nècuàchì tiàa xi nècuàchì ñahà)”. ¹⁷Doco nú sàni yàha-nda ndahà Stoho-ndà Señor, dandu iin-ni anima sàni nanduu-nda xi mii-yá. ¹⁸Nàyùcàndùá, nacoo dahuun-nsia cuàchi ñà-càhàn-ndà xí inga ana cóni nándàhà xí-ndà. Nsidaa cuàchi dava ga, có-quidá quíní guâ` xí iquicúnú-ndà. Doco nú ni quida-nda iin falta xí iin nècuàchì ñahà,

dandu ñà-sàni quida-nda cuàchi nùù cuerpu xi mii-nda nduájàn. ¹⁹¿A có-ináhá-nsiá ñà-vehe Espíritu lì xí-yá nduú cuerpu xi-nda, vàchi sàni nìhítáhvì-ndà Yà-ìi mà nùù-yá? Ñàyùcàndùá, màdìá mii-nda nduu-nda stoho-ndà; ²⁰cóo. Mii-yá, sàni xiin-yàndó na ní dànanà-yá sàhà-ndà, te sàhámà nsidaa ñà-ndùá quidá-ndà na itiácú-ndà xí cuerpu xi-nda, divi sàhà tnùñuhu xí mii-yá ni cündúá.

Nansa xíñuhu quida-nda xi nècuàchì vehe-nda

7 Vichi cuàhìn càhìn xí-nsiá sàhà ñà-ndùá ní tiaa-nsia nùí. Cunaha-nsiá, cuaha-ni iá nú iá mii iin tiàa, te có-íá-nè xí ni-iin nècuàchì ñahà. ²Doco còtó quida nècuàchímà iin cuàchi, chicá vàha ni nándàhà-né; te ducání stná nècuàchì ñahà, chicá vàha ni cúcumí-né ìi-né. ³Te cada iin iin tiàa sàni nandàhà, ndiá icà-né quida ndisa-ne cumplir chuun ní nìhi-né ñà-coo-ne xí ñahàdihí-né. Stná nècuàchì ñahà, ndiá icà stná-né quida vii-né cumplir nacua nduú chuun xi-ne ñà-coo stná-né xí ìi-né. ⁴Màdì micuísí nècuàchì ñahà nduú ana cachí nansa quida-ne, a coo-ne xí ìi-né, á coó. Icúmí cachí stná nècuàchì tiàa. Te ducání stná nècuàchì tiàa ma, màdì cuisí mii-né cachí stná-né nansa quida-ne xí ñahàdihí-né, vàchi icúmí cachí stná nècuàchì ñahà. ⁵Màsà cáchí-nsiá “còo” nùù nècuàchì vehe-nsia. Cuisí nú vihini cuní-nsiá cunihì-nsiá iin ùi quívì sàhà-ñá càcàn tàhvì-nsiá nùù Dios. Dandu después nacuastnahá-nsiá, vàchi nú

coó, vihini dacà ñà-malu Satanás sàxìnítñùní-nsià ñà-có-cündéé gâ ini-nsià cunihií-nsiá.

⁶Nsidaa ñà-jaàn cachí xì-nsiá, doco màdì ñà-dàndacuí nùù-nsiá nduá; còó. Cuisí cachí xì-nsiá ducán sàhà-ñá cundaà ini-nsià nansa ía iin ñà-vàha cui quida-nsia. ⁷Vàchi yùhù, cudiì iní nù ni quidá nsidaa nèhivì nacua quidé, (ñà-có-ié` xì ni-iin nècuàchì ñahà). Doco cada iin iin-nda segúñ nansa nì nìhitàhvì-ndà nùù Dios, vàchi tucu tucu sáhatahvì-yá iin iin-nda. ⁸Ñàyùcàndùá, yùhù cachí xì nsidaa nècuàchì ñahà cuaán, xì nsidaa stná nècuàchì tàñáha ga nandàhà, ndiaha gá coo xi-né nù ni quidá-né nahi yùhù (ñà-cónì nándàhí). ⁹Doco nù mà cündéé ini-né cunihií-né ducán, dandu ni nándàhà-né chicá vàha, te màsà cácnúú-né xího stnahá uun-ne.

¹⁰Doco nèhivì sàñì nandàhà, iá ndisa ñà-ndùá dandacuí nùù-né. Te màdì cuísí yùhù cachí xì-né palabra yohó; vàchi ducán dandacú stná Stoho-ndà Señor. Te dohó cachí-yá: ni-iin nècuàchì ñahà màsà nácóó-né iì-né. ¹¹Doco nù sàñì nacoo-ne nècuàchimà, dandu (màsà nánđàhà gá-né xì inga tiàa). Iin-ni ni coó mii-né, te nù coó, ni náxícoyüñ-né nacuastnahá-né xì iì-né. Daaní, divi ducání xí stná nècuàchì tiàa, màsà cátéstnahá stná-né xì ñahàdihí-né.

¹²Daaní, mii-nsiá nècuàchì dava ga tu, cuiísí cuàhìn cachí xì-nsiá ñà-ndùá nacání uun iní, vàchi có-ndùá iin ley dandacú Dios. Nú ía iin ñani-ndà có-xìnídísâ ñahàdihí-xi, màsà cáté-né nècuàchimà nù cufí ini

nècuàchimà coo ndisa-ne xì iì-némà.

¹³Te ducání stná xì nècuàchì ñahà: mate có-xìnídísâ iì-né, doco chicá vàha màsà cáté stná-né iì-né, nù cufí ini nècuàchimà coo ndisa-ne xì ñahàdihí-némà. ¹⁴Vàchi mate cuísí nècuàchì ñahà xiníndísâ, doco sàhajàn chicá mà úhi cundiatú stná iì-né nùù Dios; te ducání stná nècuàchì ñahà có-xìnídísâ, nù nècuàchì xiníndísâ nduú iì-né. Doco nù ndú-né có-xìnídísâ-né, dandu ùhì iá cundiatú méè xi-ne. Doco nù xiníndísâ-né, (mate imindaa-né), dandu méè iì ndisa cunduu-ve. ¹⁵Doco cunaha-nsiá, nù cuní nècuàchì có-xìnídísâ-má quecuaán-né, dandu mà cútñúú-ní, pues ni cùhùn-né. Te nù sàcuàhàn-né, dandu libre iá nècuàchì xiníndísâ nì ndòo, ò sea nècuàchì tiàa ò nècuàchì ñahà ni cúnđúú-né. Doco ȝíndù ñà-chicá cuní Dios quida-nda? Divi ñà-cundoo maní-ndà. ¹⁶Vàchi iin nècuàchì ñahà, có-ináhá-né ñà-vihini sàhà mii-né sàà nècuàchì vehe-ne càcu stná anima-né. Te có-ináhá stná iin nècuàchì tiàa, pues vihini sàhà mii-né sàà stná ñahàdihí-né càcu-ne.

Màsà nácáni ini-ndà nansa ndenihi nèhivì ñuhiví yohó ndohó

¹⁷Nacua nduú modo nì chitnùní ini Dios cundoo-nda ñuhiví, ducán xiñuhu cundoo cuéyàà-ndà. Nacua iá-ndà na ní quíhi-nda ichí-yá, ducán xiñuhu quida-nda seguir. Divi palabra jaàn nduá cachí xì nsidaa nèhivì cahvi xi-yá. ¹⁸Vàchi nù sà-ítúú seña xi Dios icà-ndà na ní quíhi-nda ichí-yá, dandu

màsà nándúcú-ndá nansa ndutu ñà-jaàn. Te ducání stná, nú còò seña mà icà-ndà na ní quihi-nda ichì-yá, dandu màsà nándúcú-ndá nansa màcùtua icà-ndà. ¹⁹Vàchi seña mà, nú itúá, ò nú có-ítúá, còò ni-iñàha cuní cachàmà. Doco ñà-chivàha-nda ñà-nduá dandacú-yá, ñà-jaàn ndisa nduú ñà-ndiaá. ²⁰Doco nacua nì sandoo iin iin-nda na ní quihi-nda ichì-yá, divi ducán ni cúnđóó íi-ndà.

²¹Dava-nsia, có-ndđó-nsiá libre, fuerza quidáchúún-nsiá nùù lamú xi-nsia, te ducán nìsa là stná quiví nì quihi-nsia ichì-yá. Doco màsà nácání ini-nsià sàhájàn; còó. Doco nú iá nansa cui caquee-nsia libre, dandu chicá vàha ni quidá stná-nsià aprovechar. ²²Cunaha-nsiá, mate fuerza quidáchúún-ndá quidá inga nèhivì, doco nú ichì Stoho-ndà Cristu nduá nchícùn-ndà, dandu libre iá-ndà nùù mii-yá. Te divi ducán stná, nú nèhivì xicánuú libre nduu-nda vichi, dandu iá stná ana xinúcuáchí-ndá nùù-xí, divi mii-yá. ²³Te sàni dàñanà-yá sàhà-ndá. Ñàyùcàndùá, màsà cuáha-nda quida-nda chuun nì dàndàcú ana nduú nèhivì úún.

²⁴(Pues sàhà nsidaájàn yùhù cachí` xì-nsiá) ñà-nacua ndoo-nda antes na tâñáha ga quihi-nda ichì-yá, divi ducán ni cúnđóó íi stná-ndà vichi, ñánì.

²⁵Vichi cuàhìn càhìn sàhà ñahà cuàchì tâñáha ga nandàhà. Còò ni-iñàha ni cachí Stoho-ndà Señor xì` sàhà nècuàchimà, doco sàhà gracia xi-ya, vâtùni cahvi-nsia xì conseju sahi mii-nsiá. Pues sàhámà cuàhìn cachí ñà-ndùá

nihnu uun inì: ²⁶chicá vàha iin-ni ni cúnđóó-ndá nacua ndoo-nda vichi cahan yúhù, vàchi tiempu ùhì nduá vichi. ²⁷Ñàyùcàndùá, nú iá ñahàdihí-ndà, dandu màsà cátéstnàhà-ndà. Te nú còò ñahadihí-ndà, dandu chicá vàha màsà nándúcú-ndá nansa nandàhà-ndà. ²⁸Doco nú ni nándàhà iin tiàa, màdì cuáchi nduá. Te ò nú ni nándàhà iin ñahà chìì, màdì cuáchi nduú stná. Cuisiá mà mánì tnùndoho yàha-ne, te yùhù, có-cùn` ndoho guá-nsià.

²⁹Cunaha-nsiá, mà váxi ga cuàhà tiempu, ñánì. Ñàyùcàndùá, nú iá ñahàdihí-ndà, màsà cúníhnú ini-ndà nduámà iin chuun chicá cahnú. ³⁰Te nú sacu-nda (sáhà iin tnùndoho), màsà ndúlócô gà-ndà sàhájàn. Te nú cudíi ini-ndà sàhà iñàha, màsà cútúxí ini-ndà chuun chicá ndiaá nduá. Te nú sàni xiin-nda iin traste, màsà cúníhnú ini-ndà yáha ga xiñuhá nùù-ndà. ³¹Te nú icúmí-ndá cuàhà chuun ñuhìvì yohó, màsà ndúlócô cuàhà-ndà sàhájàn, vàchi ñuhìvì yohó, icúmíâ ndañuhá.

³²Yùhù, có-cùn` nacani cuahà inì-nsia sàhà ni-iñàha. Iin nèhivì còò nècuàchì vehe-xi, (mà úhi) nihnu ini-nè sàhà chuun xi Stoho-ndà Señor nansa quida-ne, te cudíi ini-yá. ³³Doco iin nècuàchì iá ñahàdihí-xi, chicá nacání ini-nè sàhà chuun xi ñuhìvì yohó, vàchi nandúcú-né nansa cudíi ini ñahàdihí-né. ³⁴Daaní, iin nècuàchì ñahà sàni nandàhà, tucu quidá stná-nè nùù iin nècuàchì còò íi-xí. Nècuàchì còò íi-xí, (mà úhi) nihnu ini-nè chuun xi Stoho-ndà

Señor, vâchi cuní-nè cundiaa-nè mii-né, te coo ndoo anima-nè, dandu cunduu-ne iin nèhivì fí xí-yá. Doco iin nècuàchì íá iù-xí, chicá nihnu ini-nè chuun xi ñuhiví yohó, vâchi nacání ini-nè sâhà nècuàchì vehe-ne. ³⁵Pues, nsidaa ñà-jaàn cachí xí-nsiá sâhà ñà-cunduu ñà-vâha xi-nsia, màdì sâhà-ñá cadì ñùù-nsiá iin modo có-ndìá ìqué. Cuisì cuní quida-nsia ñà-ìá viì, te ñìhi-nsiá cunucuachi víi-nsiá ñùù Stoho-ndà Señor, màdìá coo iin ñà-mà cùi chivâha-nsia.

³⁶Pues ni cachí-ndà íá iin tiàa yâha ga cuní nandâhà xí ana cudíi inì-te, te có-quidá víi-té ñà-ìá miá cahan-té. Pues nú ducán nduá xiñuhu coo, dandu vâtùni quida-té nacua nihnu inì-te, divi ñà-nandâhà-té xí-ñâ, màdì cuáchí cundua. ³⁷Doco nú iin-ni sàni nacani vâha inì-te, te còò necesidad nandâhà-té, vâtùni quidandee inì-te, cachí-te, dandu ñà-jaàn quidá víi-té. Iin-ni sàni nacani inì-te ñà-mà nandâhà-té, te amiga xi-te mà, señorita quida ìì-ñâ seguir cunduu-ñâ. ³⁸Ñàyùcàndùá, (ndúìjàn, vâtùni íá'): nú ni nandâhà-té xí-ñâ, vâtùni íá ñà-ndùá quidá-te; te nú ni cachí-te mà nandâhà-té, vâtùni quidá stná-te, doco chicá nsiha nduájàn ñùù ingà mà. ³⁹Iin nècuàchì ñahà sàni nandâhà, iin-ni icúmí-nê coo-ne xí iù-né ndè cachi sàà cui nècuàchimà. Doco nú sàni xìlì nècuàchimà, dandu libre íá-nè nandâhà-né xí inga tiàa cudíi ini-nè, cuisí-ní ni cündúú stná inga tiàa ma iin nèhivì xí Stoho-ndà Señor. ⁴⁰Doco nú ni cachí-nè mà nandâhà gá-nè, dandu

chicá ndiaha quea, tuxí ini yùhù. Te yùhù quidé cuenta chindé stná Espíritu lì xí Dios sàxìnítñùnì'.

Màsà cáxi-nda ò cuxi-nda
ñà-ndùá chindóó nèhivì
ñùù ñà-ndùá cahvi-né

8 Vichi cuàhìn càhìn sâhà nansa quida-nda xi ñà-ndùú ofrenda chindóó nèhivì ñùù ñà-câhvì-né. Pues vihini cachí-ndà: "Nsidaa-nda ináhá vâha-nda (sâhà chuun jaàn)". Doco nú ducán cachí-ndà ñà-ináhá cuâhà-ndà iñàha, dandu queámà na ian ndiaá gà-ndà tuxí ini-ndà. Doco nú cuú ndisa ini-ndà sâhà ñianítaha-nda, dandísá sàà-ndà cunduu-nda nèhivì ndiaá ndisa. ²Te nú tuxí ini-ndà ináhá cuâhà-ndà, dandu cumánì gá ñà-cundaà vâha ini-ndà nacua ndiá icà-ndà. ³Doco nú cuú ini-ndà sâhà Dios, dandu mii-yá, ináhá ndisa stná-yà ndohó.

⁴Ñàyùcàndùá, ñà-yòhó nduá cachí sâhà ofrenda chindóó nèhivì ñùù ñà-câhvì-né. Ináhá-ndá ñà-imindaa Dios íá, te còò ni-iñàha ndiaá figura íá ñuhiví yohó, ⁵mate cuâhà gá ñà-ndùá cachí nèhivì nduú ana cahvi-né ansivi ò ñuhiví, vâchi cuâhà iñàha cachí-nè nduú dios xi-ne ò stoho-nè. ⁶Doco ñùù ndohó, imindaa Yua-nda Dios íá. Cuisi mii-yá nì quidavâha xi nsidaa iñàha, te xinúcúáchí-ndá ñùù-yá. Te imindaa stná Stoho-ndà Jesucristu cahvi-nda, vâchi sâhà ndudu lì xí-yá nì sàcòo nsidaa ñà-ìá, dècuèndè stná ndohó.

⁷Doco màdì nsidaa nèhivì sánìhì vâha ini-nè sâhajàn. Vâchi dava nècuàchì xiníndísâ, quidá fí-né cuenta ñà-dàcútiácú ndisa xi

figura mà nduu ofrenda chindóo nèhivì nùá, vàchi antes ducán nisa quida stná-né. Ñàyùcàndùá, na xixí-né ofrenda mà vichi, nihnu ini-né ñà-sànì cumanchá anima-né nduu, vàchi tàñáha ga cutùha vàha-ne nacuni-né sàhámà. ⁸Pues, náhà claru màdì xì ñà-itiacú-ndà icúmí-ndá ndee vàha-nda nùù Dios, vàchi nú sàñì saxì-ndà iñàha, màdìa chicá ndiaá-ndà, te ó nú có-cùní-ndà caxì-ndà iñàha, iin-ni iá stná-ndà, (cónì xidá cuàchi-nda.) ⁹Doco cuidadu ni cündoo-ndá, vàchi mate iá derechu xi-nda (caxì-ndà ñà-ùycán), doco vihini coo iin nèhivì có-cündáà iñì-xi sàhámà, te vihini sàhà ndohó cuida cuàchi-ne. ¹⁰¿Índù modo? Pues, ni cachí-ndà sàñì xini iin nèhivì mii-nsiá nècuàchì inahá guâ, te nì quihvi-nsia vehe ndé itá ñà-nduá cahvi néhivì, te ndoó-nsiá vehe ma, xixí-nsiá ofrenda xi-ñamà. Te nèhivì nì xini xì-nsiá mà, nú ni cündúu-né iin nècuàchì có-cündáà vàha iñì-xi, vihini cuàhandee stná ini-né caxì stná-né ñà-jaàn. ¹¹Ñàyùcàndùá, sàhà-ñá tuxí mii-nsiá inahá guâ-nsiá (nansa quidá-nsiá), vihini dandáñuhú-nsiá anima ñanìtnaha-nsia, mate sáhà stná mii-né nì xìhì Cristu. ¹²Ñàyùcàndùá, có-quéè víámà, vàchi nú ni quida-nda cuàchi nùù ñanìtnaha-nda ducán, dandu nùù stná Cristu nì quida stná-ndà cuàchi queámà, vàchi sàñì dàtúcù-ndà sàxìnítñuní nècuàchimà ñà-có-sââ-né cundaà vàha ini-né. ¹³Ñàyùcàndùá, yùhù, nú cuàhàn iin ñanìtnahi quida-ne iin cuàchi sàhà ñà-nduá cuní` caxí nì cùí, dandu

chicá vàha màsà nunca caxì gué` ni-iin cuñu mà, còtó cuida cuàchi iin ñanìtnahi.

Nansa nì cache Pablo xì nèhivì xítñuhu xi-né ñà-quidachúún-né nahi dava ga nèhivì

9 Yùhù, ¿amádi libre ié? ¿Amádi iin nècuàchì apóstol nduu stná? Dècuèndè mii Stoho-ndà Jesú sàñì xininùù stná. Te mii-nsiá, inahá stná-nsiá nì quide chuun ndiaha xí-yá ndé ndoó-nsiá, te nì xinindisá-nsiá mii-yá. ²Vihini có-nacúní dava nèhivì yùhù ñà-nduú ndise iin apóstol, doco mii-nsiá, inahá vâha-nsia, vàchi ñà-sàhà yùhù sà-xìnídísâ-nsiá ichì-yá, divi sàhámà cundáà vàha ini-ndà ñà-nùù mii-yá sàñì nìhitàhvì` chuun quidé.

³Vichi cuàhìn cachì iñàha xi-nsiá, vàchi ndoó dava nèhivì xítñuhu xí. ⁴Pues, ¿amádi iá stná derechu xi-nsi (cahvi-nsi xì-nsiá) ñà-dacuxí-nsiá nsiuñhù? ⁵Te amádi iá stná derechu xi-nsi nandàhà-nsí, te cundaca-nsi iin ñahàdihí-nsí nacua quidá stná ñani Stoho-ndà Señor, xì stná Pedro, xì stná dava ga nècuàchì apóstol. ⁶Vihini tuxí ini-nsiá ñà-cuisì Bernabé xì yùhù xínduu nèhivì còò derechu-xi; doco iá stná derechu xi-nsi nacoo-nsi chuun xi ñuhìvì yohó, te quida-nsi cuisì chuun iì. ⁷Vàchi ducán iá xì-nsí na ian quidá soldadu, màdì cuenta xi mii-té sâhàn-te guerra. (Còó.) Daaní, nacua quidá stná tè-ndiàá xì yutnù quisì vídì, saxí stná-te iin ùì-si; te ó nú quisì ndacá-te, iá stná derechu xi-té cuhni-té tèndodo-sí

coho-tè. ⁸Te mäsà cútúxí stná inì-nsia ñà-sähà-ñá có-ndùi mii-yá, ñàyùcàndùá, có-ndiàá palabra cachí` jaàn. Còó, vâchi divi ducán cachí stná ley iì ndé nì tiaa Moisés ⁹nùù tutu iì, te nì cache Dios: "Mäsà cúñuhú ñunù yuhù buey na sánihni-sì trigu cóya". Pues, náhà claru, mädì sähà-ñá mändì guá quisì mà nùù-yá nduá dísahà-xí nì cachí-yà ducán. ¹⁰Còó, sähà ndohó nì cache-yà ducán, (vâchi ejemplu) nduá, te cuní cachàmà ñà-ndìá icà coo tnündé ini xi nècuàchì (chináhá palabra iì) ñà-nihì-né iin algu, divi nacua iá stná xì iin nècuàchì xitú, te ò iin peón dacóyo nùmì, nihnu ini-né nihì stná-né iyuhá. ¹¹Te nsiuòhù, nú sàñì cachitnùhu-nsi xì-nsiá meru palabra cutiacu ndiaha anima-nsià, dandu amádi iyuhu nduá nú ni cuáha-nsia nsiuòhù iyuhu ñà-cutiacu-nsi ñuhiví yohó. ¹²Te nú ndoó nèhivì dava ga iá derechu-xi càcà-né ñà-jaàn nùù-nsiá, dandu camádi chicá iá stná derechu xi nsiuòhù sähà ñà-jaàn?

Doco còó; có-xicàñ-nsi ni-iñàha nùù-nsiá, mate iá ndisa derechu xi-nsi. Cuisì quidándezé ini-nsi, còtó nú ni căcàñ-nsi iñàha cadiàmà nùù nèhivì, te mà cúnindísâ gá-né razón ndiaha xí Cristu.

¹³Ádi sá-ináhá stná-nsià nansa xíquida dütù quida-xi chuun iì veheñùhu (xi nècuàchì raza Judea), xixí-né promesa sáà yucán. Vachi dütù xinúcuáchí nùù mesa iì ndé xixín quisì nduú promesa, nihì-né iyuhu cuñu mà. ¹⁴Ñàyùcàndùá, náhà claru sàñì chitnùní ini Stoho-ndà Señor ñà-dùcán quida stná nèhivì cachitnùhu

razón ndiaha, divi sàhà chuun quidá-némà icúmí-né nihì stná-né ñà-cutiacu-né. ¹⁵Doco yùhù, cónì xíquèn ñà-jaàn nùù-nsiá, mate iá derechu xi. Ni mäsà cútúxí stná inì-nsia a tiaí carta yohó ñà-quidé reclamu ñà-ndùú derechu xi. Còó, chicá vâha dihna ni cuí`, te (mädìá quidejàn), vâchi nú ducán, dandu mà cùí gá cachì xì nèhivì ñà-ndùá cudíi guá inì cachì xì-né, (divi ñà-có-xíquèn ni-iñàha).

¹⁶Ñà-ndáà nduá, razón ndiaha xí Dios nduá cachítñuhi; doco có-nihnu inì camánì nèhivì yùhù sähámà, vâchi nihnu inì ñà-fuerza cachitnùhi palabra mà, te ndahví (gà cuú inì) nú mäsà cáchítñuhi razón ndiaha ma. ¹⁷Ñàyùcàndùá, nú cuisì yùhù nì chitnùní inì cacanui xì palabra mà nì cùí, dandu vihini coo ñà-cunduu nahi raya xi. Doco nú nihnu inì ñà-fuerza quide chuun ma, dandu sähajàn cundaà ini-ndà iin chuun iì nì nihì nùù mii-yá nduá. ¹⁸Doco te nú ducán nì nihì chuun ma, dandu cíndù iñàha cunduu tnùmanì nìhítahví? Pues, divi ñà-uun-ni cachitnùhi xì nèhivì razón ndiaha xí Cristu, te có-quiyahví, mate iá derechu xi căquìàn, doco có-xíquèn nùù-né.

¹⁹Yùhù, libre ié'; còò ni-iin ana cache xi' nansa quide. Doco nihnu inì ñà-ié' sujetu nùù nsidaa nèhivì áma vihini sàà stná-né cunchicùn-né ichì mii-yá. ²⁰Yùhù, voluntad xi chívàha stná estilu xi nècuàchì raza-xi Judea na hora cutnáhí xì-né, áma sàà dava-ne cunindisá stná-né. Ñà-jaàn nduá quidé mate nùù yùhù có-ndiàá gà ley sàñaha xí-némà, doco

voluntad xi mií nchícuìàn áma sáà stná dava-ne cunindisá stná-nè. ²¹Daaní, nú ié' cutnáhí xì nèhivì có-nchícùn estilu xi ley mà, dandu có-nchícùn stnál-ñà, áma (chíndéé stnâ mà) ñà-cunindisá stná dava-ne ichì-yá. Doco mäsà cúníhnú inì-nsia ñà-ndùí iin nèhivì còò ni-iin ley xi Dios nùù-xí; còó, vâchi nchícùn ndisa stnáì ley xi Cristu. ²²Daaní, na ié' cutnáhí xì nèhivì mà-fuerte anima-xi, dandu quidá stnáì na quidá mii-né, áma níhi' dacuní stnáì dava-ne ichì váha. Vâchi ducání quidé xì nsidaa nèhivì: nacua quidá mii-né, ducán quidá stnáì, áma sáà stná-nè càcu anima-nè. ²³Nsidaa ñà-jaàn quidé sâhà-ñá chicá quee tnùñuhu xí razón ndiaha xí-yá, dandu nìhítáhvì stnáì iin ñà-ndiaha sâhà palabra mà.

²⁴Sà-ináhá-nsiâ, na xinú tècuachi carrera, cuiù imindaa-té níhi xì premiu, mate cuáhà-té nì dàdàvá stnahá-te. Pues ducání iá stná xì ndohó, xiñuhu cuàhandee ini-nda, dandu nìhítáhvì stná-ndà nùù-yá. ²⁵Daaní, nú cuàhàn tècuachi ma dadavá stnahá-te ducán, xíndiaa stná-te mii-té, có-quidá ndevàha-té xì mii-té (áma níhi-té cóó fuerte-te). Te cíndù chuun? Divi sâhà-ñá cuní-te níhi-té (iin premiu tii) mà cúnahá ni-iin ratu, iin sicàté ndahà cuíì yutnù cuñuhu dìnì-té. Doco ndohó, iin corona ndiaha mà nunca cutuhú nduá níhi-ndà nú ni cuàhandee ini-ndà (cunchicùn-ndà mii-yá). ²⁶Ñàyùcàndùá, yùhù sâhandee cahnú inì, nahi tè-xinú carrera, doco ináhí índù nùù-xí cuàhìn. Te na quidá stná tècuachi ídiquí box, ducán sâhandee stná inì,

doco có-ídiquí uin; ináhí ñà-ndùá quidé. ²⁷Sadí' nùù ñà-xíhoé quide. Cósâhí ñà-quida ndevàhi xì mií, còtó mà nátùi guè nùù mii-yá mate cuáhà gá sàni càhìn xì nèhivì dava ga sâhà ichì-yá.

Mäsà cáhví-ndá figura nahi
nisa quida nèhivì Israel sànaха
na ní caquee-ne ñuu Egípto

10 Nánì, cuní` cundaà inì-nsia nansa nì cuu xi nèhivì sànaха, nsidanicuú-né (nì chindée Dios-nè), nisa xíca-ne tìxi còndàhvì iin vícò xí-yá, te nsidaa-né nì yàha uun stná-nè mahì mar yucán. ²Ñàyùcàndùá, na ian cùù-xì-ndà na cuhíì-ndà, ducan quida-nda cuenta sâhà mii-né na ian nì cuhíì stná-nè tìxi vícò mà xì ini mar mà, te ducán nì nanduu-ne nèhivì xí Moisés. ³Daaní, iin-ni nisa itiacu stná nsidaa-né ñà-ndùá nì sâhatahvì Dios-nè, ⁴te iin-ni nisa xihi stná-nè tècuíì ndiaha, divi tècuíì nì cana nùù iin cavà. Te cavà mà, seña nì sandua nahi Cristu, vâchi nì cutnahá stná-yá xì-né ichì cuàhàn-nè. ⁵Pues mate ducán nì cuu xi-né, doco cóni ndóo ini Dios xì modo xi-ne, te ñàyùcàndùá cuàhà sàstnùhù-né nì xihì nùù yucù yucán.

⁶Cunaha-nsiá, nsidaa ñà-ndùá nì cuu xi nèhivì sànaха ma, divi sâhà-ñá cundaà ini ndohó vichi nduá, màdí nchihò stná ini-ndà quida chicuéhè-ndà na ian nì quida mii-né. ⁷Ni mäsà cáhví stná-ndà figura na ian nì quida dava-ne, vâchi ducán nacání tutu iì: "Nì sàcündoo-ne nì xixi-ne, te nì xihi-ne, dandu después nì ndacuìta-ne

nì ìtasaha-né (nùù figura xi-ne)", cachá'. ⁸Ni màsà cahàn-ndà xì ana cóni nándàhà xì-ndà nacua nìsa quida dava nècuàchì yucán, vàchi después nì xìhi òcò ùnì mil-nè iin quívì-ní. ⁹Ni màsà quídá canúú-ndá ñà-có-cúnì Stoho-ndà Señor, vàchi ducán nì quida dava-ne, te sàhajàn nì ndecoyo cuàhà còò, nì tnii-siné, te nì xìhi-né. ¹⁰Ni màsà cahàn ndiaa-ndà (dìquì-yá) nacua nì quida dava-ne, te nì ndañuhu cuàhà-né nì quida ángel xi-ya.

¹¹Cunaha-nsiá, nsidaajàn nì cuu xi nècuàchì sànhaha ma sàhà ñà-nì cündáa ini-ndà (màsà quídá stnâ-ndà ducán). Vàchi divi sàhà ndohó nì tiaa nsidaámà nùù tutu iì sàhà-ñá cundaà ini-ndà nansa quida-nda quívì vichi na xínu tiempu. ¹²Ñàyùcàndùá, nú nihnu ini-ndà sà-íá vàha-nda nùù Dios, dandu ni caquín-ndà cuidadu còtò sà-à-ndà quida stnâ-ndà iin cuàchì cò-nìhnú ini-ndà. ¹³Nsidaa ñà-ndùá yáha-nda vichi, cuiśi ñà-ndòhó stnâ nsidanicuú nèhivì ñuhiví nduá. Te vâtuni cahvi viì-ndà xì-yá ñà-mà cuáha-ya cuu xi-nda ñà-ndùá mà cündéé ini-ndà sàhà-xí. Còó, vàchi (nú cuàhàn-ndà quida-nda iin cuàchi ni cuí), dandu siempre datúi Dios nansa càcu-nda nùájàn sàhà-ñá vâtuni quidandee ini-ndà. ¹⁴Ñàyùcàndùá, cuidadu ni cündóo-nsiá, ñani mánì; màsà nunca cahvi-nsiá ni-iin figura.

Cuiśi nùù Dios ni cuáha-nda promesa xi-nda; te màsà cáxi-nda ò cúxí-ndá ñà-ndùá nì chindoo nèhivì nùù figura

¹⁵Cuàhìn cachì xì-nsiá iñàha, te mii-nsiá cachi-nsiá xì', amádi

ndisa á coó, vàchi quidé cuenta xínduu-nsia nèhivì cundáà inì-xi. ¹⁶Na (nacuítahvì-ndà, xihi-ndà) ñà-ñuhú copa ndiaha ma, te naquímánì-ndà mii-yá. Pues ducan quida-nda, te nihnu ini nsidaa-nda ñà-sàhà ndohó nì xitià nì-yá. Te na xixí stnâ-ndà pan iì, dandu iin-ni nihnu stnâ ini nsidaa-nda nansa nì sàhà-ya iquicúñú-yá (sàhà-ndà). Sà-ináhá-nsiá nsidaajàn. ¹⁷Ñàyùcàndùá nahi imindaa nèhivì sàñi nanduu nsidaa-nda, mate cuáhà-ndà ndoó, vàchi iin-ni pan (iì) xixí nsidaa-nda.

¹⁸Cundehè-nsiá nansa xíquida nècuàchì raza Israel nú sàñi sàhà-ne iin quisì nduú promesa, te nì xìhi-si nùù mesa iì, dandu después saxí-né cuñù-si. Pues sàhà ñà-sàxí-né promesa mà, náhà xìcà xínduu stnâ-né ana (nihnu ini xì religión mà). ¹⁹⁻²⁰Pues cachí nsidaajàn xì-nsiá, doco cò-cúnì cachàmà ñà-ìtiácú ndisa figura cahvi nèhivì cò-ináhá xí Dios, ni cò-cúnì cachi stnâ ñà-ndiàá ndisa promesa sáha-neñà. Còó, doco cunaha-nsiá, iá ndisa ana dìñuú-xí sáha-ne promesa xi-ne. Divi nùù ñà-malu sáha-neà, màdì nùù Dios. Te yùhù, cò-cúnì dahuin cunihnu ini-nsiá quisì mà. ²¹Vàchi còò permisu cuitahvì-ndà coho-nda copa iì xí Dios, te después coho stnâ-ndà ñà-ndùá sáha-ne ñà-malu; còó. Vàchi còò permisu cuxi-nda pan iì xí Dios, te después cuxi stnâ-ndà ñà-dàcùxí-nési. ²²Mii-nsiá, ¿a ndísá cuní-nsiá dacuídà ini-nsiá Stoho-ndà Dios ducán? ¿A tuxí ini-nsiá chicá fuerte-nsiá nùù-yá? (Doco mà ndisá.)

23(Ñà-ndáà nduá), libre iá-ndà quida-nda nacua cudíi ini-ndà, doco (xiñuhu nsinuu ini-ndà) màdì nsidaa iñàha nduú iin ñà-vàha. Libre iá-ndà, cachí-ndà, doco mìdà nsidaa iñàha nduú iin ñà-cuàhàn chindee xi-nda. **24**Ñàyùcàndùá, màsà nándúcú-ndá ñà-nduá cudíi ini-ni mii-nda; chicá ndiaha nanducu-nda nansa chicá yàha vàha ñanìtnaha-nda.

25Nsidaa cuñu dicó tè-dicó yàhvì, vátuni caxì-ndàñá. Còò necesidad nacani ini-ndà ndàcàtnuhù-ndà sàhámà, **26**vàchi Stoho-ndà Señor nduú stoho nsidanicuú iñàha iá ñuhiví yohó.

27Daaní, na cánà-ndà cùhùn-ndà iin vicò iá vehe iin tiàa có-xìníndísá-xí-yâ, te cudíi ini-ndà cùhùn-ndà, dandu vátuni caxì stná-ndà nsidaa ñà-nduá taxí nècuàchìmà; ni màsà ndàcàtnuhù-ndà sàhà comida mà; màsà nácání ini-ndà sàhá. **28**Doco vihini cachí iin nèhivì xì-ndà: “Cuñu yohó, promesa nì sandoo nùù figura cahvi-né nduá”. Pues nú ducán, dandu sàhà nècuàchìmà màsà cáxi-nda cuñu mà, còtò cuduchi ini-né, vàchi vihini quida-ne cuenta nduájàn iin cuàchi. **29**Mate có-quidá mii-nda cuenta ducán, vihini nihnu ini mii-né ducán.

Doco ndohó, vihini cachí-ndà ñà-libre iá-ndà, te mìdiá fuerza icúmí-ndá quida-nda ñà-nduá cuní inga nèhivì cachí ìì gá inì-xi. **30**Vàchi naquímánì-ndà Dios sàhà ñà-nduá saxí-nda, ñàyùcàndùá còò ñà-disáhà-xí cundoo nèhivì cuitnùhu-nèndó sàhà ñà-nduá

saxí-nda. **31**(Vihini cachí-ndà ducán, doco de todos modos), nsidanicuú ñà-nduá quida-nda, sàhà ñà-nì quèé gá tnùñuhu ndiaha xí Dios ni cúnđúá, a ducán saxí-nda ò xihi-nda iñàha, te ò ndéni iñàha ni quida-nda. **32**Màsà dácùdúchí ini-ndà ni-iin nèhivì, a ducán nduú-né iin nècuàchì raza Judea, ò iin nèhivì inga raza (có-xìníndísâ), te ò iin nèhivì cahvi víi xi-yá.

33Iin-ni ni quidá stná-nsiá nacua quidá yùhù, có-nàndúquí ñà-cudiì inì mií, cuisì-ní quidé lucha ñà-màsà cùdúchí ini nèhivì sàhí, dandu vihini sàà stná-né càcu anima-né.

11 Ñàyùcàndùá, nacua quidá yùhù, ducání quida stná mii-nsiá, vàchi divi Cristu nduú ana nchícuìn.

Nansa xiñuhu quida nècuàchì ñahà na natácá-ndà

2Cuaha-ni quidá-nsiá, ñánì, vàchi iin-ni nsinúú inì-nsia yùhù, te nsinúú stná inì-nsia palabra nì cachí xì-nsiá ñà-chivàha-nsia.

3Te vichi cuní cundaà inì-nsia ñà-divi Cristu nduú ana dandacú nùù nsidaa nècuàchì tiàa, te nècuàchì tiàa nduú ana dandacú nùù nècuàchì ñahà, ducání nacua dandacú stná Yua-nda Dios nùù Cristu. **4**Cunaha-nsiá, có-nduá ducán càcàn tàhvì iin tiàa nùù Dios nú ñuhú-né mbelu, ni mà váha cachitnùhu stná-né razón xi-ya nú ñuhú-néàmà, vàchi có-nduámà tnùñuhu xí dìnì-né.

5Doco nècuàchì ñahà, nú xícàn tàhvì-né, ò cachítñuhu-ne razón xi-ya, te có-ídàhvi dìnì-né ni-iñàha,

dandu xiñuhu cucahan núù-né sàhà dìnì-né, vàchi davani queámà na ian sàni dátē tehe-né. ⁶Vàchi nú có-îdàhvi dìnì-né ni-iñàha, dandu chicá vàha ni dátē cuati dìnì-né, Te nú ni cúcáhán nûù-né dátē cuati-né, ò dátē tehe-né, dandu xiñuhu ni cùdàhvi dìnì-né. ⁷In nècuàchì tiàa, có-xiñùhù cudàhvi dìnì-né, (na xícàn tàhvì-né), vàchi nacua iá mii-yá ducán nì quidayucun-yànè, ñàyùcàndùá, xiñuhu tavá-né tnùñuhu xí-yá; doco nècuàchì ñahà, tnùñuhu xí nècuàchì tiàa tavá-né, ñàyùcàndùá (xiñuhu ni cùdàhvi dìnì-né). ⁸Vàchi màdì (iin iquì) nècuàchì ñahà nì cuyúcún nècuàchì tiàa. Còó. Iquì tiàa nì cuyucun nècuàchì ñahà. ⁹Te divi sàhà-ñá chindee-né iù-né, ñàyùcàndùá nì sàcòo-ne, màdiá nì sàcòo tiàa ñà-chindee-né nècuàchì ñahà. ¹⁰Ñàyùcàndùá, xiñuhu cudàhvi dìnì nècuàchì ñahà, te cunduamà seña ñà-íá ana dàndàcù-xí núù-né. Te sàhà stná (indéhe) ángel xi Dios, ñàyùcàndùá xiñuhu quida stná-né ducán. ¹¹Doco có-cächí` ñà-cuisì nècuàchì tiàa nduú ana ndiáá, ni có-cächí stnáí ñà-cuisì nècuàchì ñahà ndiaá stná; còó, vàchi nú ndoo-nda nùù Stoho-ndà Señor, dandu iin-ni xiñuhu stnahá nsidaa-nda. ¹²Ñàyùcàndùá, mate iin (iquì) nècuàchì tiàa nì sàcòo nècuàchì ñahà, doco vichi nècuàchì ñahà nduú ana datúinuù xì nècuàchì tiàa. Doco cunaha-nsiá, mii Dios nduú ana chítnúní inì-sàhà nsidanicuú iñàha.

¹³Mii-nsiá cachi-nsiá xí` nansa tuxí inì-nsia: éa vátuni iá cahan-nsiá nú ni cágàn tàhvì

iin nècuàchì ñahà nú uun-ni iá dìnì-né? ¹⁴Pues, nsidaa-nda, ducání ináhá-ndá cucáhán nûù iin nècuàchì tiàa nú nì ndunaní ididínì-né. ¹⁵Doco nècuàchì ñahà, còó, cuàhà gá cudíi ini-né nú naní ididínì-né, vàchi na iñàha ídàhvi dìnì-né nduá, te ducán nì nìhitáhvì-né coo-ne. ¹⁶(Pues ñà-jaàn nduá cachí` xì-nsiá), doco nú có-ndôo ini iin nèhivì xì palabra yohó, dandu ni cúnahá-nê cuisì ñà-jaàn nduú estilu xi-nda, te divi ñà-jaàn nduú stná estilu xi nsidaa gá nèhivì cahvi xi Dios.

Nansa nì cachi Pablo xì nècuàchì
ñuu Corinto ñà-có-quídá
víi-né na nacuítáhvì-né Cena
ìí xí Stoho-ndà Señor

¹⁷Vichi cuàhìn cachì xì-nsiá iñàha, doco màdiá ndeníhí vàhi mii-nsiá nduá; còó, vàchi cunaha-nsiá, có-quéè víi na natácá-nsià; mal queá. ¹⁸Primeru cuàhìn càhìn xì-nsiá sàhà-ñá tucu tucu nihnu ini iin iin grupu-nsià, vàchi ducán cachí nèhivì xí`, te tuxí inì vihini ñà-ndáá ndua. ¹⁹Vàchi vihini cachi stná-ndà ñà-ìcúmí coo itnii grupu nùù-nsiá sàhà-ñá cundaà vàha ini-ndà ana xínduu nècuàchì chicá ndiaá, (doco màdi ñà-cáhàn sähnu-ndà cunduaján). ²⁰Ñàyùcàndùá, yùhù cachí`, màdiá nacuítáhvì ndisa-nsia Cena ìí xí Stoho-ndà Señor nduá na natácá-nsià jaàn. ²¹Vàchi cada iin iin-nsia, yàchì quesáhá-nsiá xixí-nsiá ñà-ndùá nihí iin iin-nsia, te dava ga nèhivì, ni có-sâà comida xi-ne, te dava ga-né, dècuèndè xihí-né. ²²Cunaha-nsiá, vehe-nda

nduú lugar ndé ndiá icà-ndà cuxi-nda ducán. Màsà quídá-ndá relaju na natácá-ndà, vàchi nèhivì xí Dios xínduu-nda. Ni màsà dánducáhán-ndá ñaníttnaha-nda nduú nècuàchì ndahví. Pues, énansa tuxí inì-nsia? ¿A cuáhìn ndenihi vàhi-nsià sàhà ñà-ndùa quidá-nsiá? Còó, mà quídéà.

Nansa nì quida Jesús Cena iì primeru

²³Nùù meru mii Stoho-ndà Jesús nì nihí palabra nacání nansa nì quida-ya na ní sanduu ñuu quívì ní cahìn-teyá. Te divi palabra yucán nduá sàñì nacani xì-nsiá, nansa nì tnii-ya pan, ²⁴te nì naquimanì-yá (Yua-yá) sàhà-ñá, dandu nì dàcuàchí-yáñà, te nì cachi-ya: "Nahi iquicúñú mií nduá yohó, te divi iquicúñú nduá sáhatahvì' sàhà mii-nsiá. Te nacua quidé vichi, divi ducán icúmí-nsiâ quida stná-nsià sàhà-ñá nsinuu inì-nsia yùhù", nì cachi-ya. ²⁵Daamí, na ní nsihi nì xixi nsidaa-né, dandu nì tnii-ya pocillu, te nì cachi-ya: "Ñà-ñùhú pocillu yohó nduú seña xi ichì saa nacói cunchicùn nèhivì, vàchi nahi nií nduá. Te cada coho-nsia ndutè yohó, dandu nsinuu inì-nsia yùhù", (nì cachi Stoho-ndà Señor). ²⁶Te ndisa, cada xixi-nda pan mà, te xihí-nda ndutè iì mà, ñà-jaàn nsinúu ini-ndà ñà-nì xìhì-yá (sàhà-ndà), te iin-ni icúmí-ndá quida-nda ducán dècuèndè cachi sàà quívì naxicocuñin-yá.

²⁷Nàyùcàndùá, nú cuní-ndà nacuitahvì-ndà cuxi-nda pan xi Stoho-ndà Señor, ò coho-nda yà-ìì xí-yá, dandu màdiá nansa ni nì cui ni quida-ndañá, vàchi

nú ducán, dandu cuàchi cundua, vàchi ñà-cónì chívàha-nda tnùñuhu xí iquicúñú-yà xì nì-yá nduá.

²⁸Nàyùcàndùá, xiñuhu nacani vàha ini-ndà, te ndundoo anima-ndà, dandu vátùni nacuitahvì víi-nda pan mà, te coho-nda yà-ìì mà.

²⁹Vàchi nú có-nìhnú ini-ndà pan mà nduú nahi cuerpu xi-ya xìxì-ndà, te xihí stná-ndà yà-ìì mà, dandu dacuidá cuàchi-nda mii-nda na quida-nda ducán. ³⁰Pues, divi ñà-jaàn nduú meru ñà-disáhà-xí cuhí cuàhà-nsiá, te ndohó-nsiá quidá cuèhè; dècuèndè sàñì xìhí stná dava-nsia. ³¹Chicá vàha nacani vàha ini-ndà, te ndundoo viì anima-ndà antes, dandu mà níhì-ndà castigu. ³²Doco te nú níhì-ndà iin castigu nùù-yá, divi ñà-sáha-yàndó conseju nduájàn sàhà-ñá màsà ndáñuhú dahuun-nda nahi dava ga nèhivì ñuhiví.

³³Nàyùcàndùá, na natácá-nsià, cundiati-nsia cundoo nsihi-nsia, ñánì, dandu vátùni cuxi-nsia.

³⁴Doco nú xihí ndisa iin nèhivì doco, dandu chicá vàha ndè vehe-ne ni cuxí-né, te màdiá nìhì-nsiá castigu na natácá-nsià cundua. (Ñà-jaàn nduá cachí xì-nsiá vichi) ndè cachi nasaí yucán, dandu ndatnuhu gué` xì-nsiá sàhà chuun iá gá.

Nansa iá ñà-ndùá níhitáhvì
ndiaha-nda cutáhvì-ndà
nùù Espíritu iì

12 Yùhù cuní` cundaà ini-nsià sàhà ñà-ndùá níhitáhvì ndiaha-nda nùù Espíritu iì, ñánì. ²Sà-ináhá-nsiá nansa nì saquida-nsia antes na táñâha ga

cunindisá-nsiá mii-yá, cuiśì nacua nísa cachi nèhivì xì-nsiá, ducán nísa quida-nsiá, nísa cahvi-nsiá cuàhà figura xì yùù, mate có-câhàn mà. ³Nàyùcàndùá, cuní cundaà inì-nsia palabra yohó: nú ndisa Espíritu lì xí Dios nduú ana chindéé xí-ndá cähàn-ndà, dandu mà nunca cachi-ndà sàhà Jesús nà-có-ndiàá-yà. Te davani stná, nú màsà chindéé Espíritu lì ndohó, dandu mà cúí cachi-ndà: nà-cuisì Jesús nduú Stoho-ndà Señor (dandacú inicutu).

⁴Cunaha-nsiá, nsidanuu clase nà-ndiaha sànì nihitáhvì-ndà nùù-yá, doco imindaa Espíritu lì xí-yá nduú ana nì dàcútáhvì xì-ndàñá. ⁵Te cuàhà gá stná modo xinúcuáchí iin iin-nda nùù-yá, doco imindaa-ní Stoho-ndà Señor nduú ana xinúcuáchí-ndá nùù-xí. ⁶Te cuàhà gá stná chuun ndiaha quidá Dios ini anima iin iin-nda, doco imindaa-yá nduú ana quidá-xì nsidaáján. ⁷Te iin iin-nda sànì nihitáhvì nansa chindee ndiaha Espíritu lì ndohó sàhà nà-vàha xi nsidaa-nda. ⁸Dava-nda, sànì nihitáhvì-ndà nà-cähàn nchichí-ndà. Te dava-nda, sànì nihitáhvì-ndà nà-cundaà tûí ini-ndà, doco mismo mii Espíritu lì nduú ana chindéé xí-ndá ducán. ⁹Daaní, dava tu-nda, nùù mismo Espíritu lì sànì nihitáhvì ndiaha-nda cucumi váha-nda fe; te dava tu-nda, nì nihitáhvì-ndà dandíváha-nda nèhivì, doco mismo Espíritu lì nduú ana nì sàhatahvì xì-ndà ducán. ¹⁰Te ò vihini nì nihitáhvì-ndà quida-nda milagru ndiaha, te ò cachitnùhu-nda nà-ndùú razón

ndiaha xí-yá. Te dava ga tu-nda, vâtuni cundaà ini-ndà a díví Espíritu lì, ò iin nà-malu nduú ana quida-xi iñàha. Daaní, dava tu-nda, tûha-nda cähàn-ndà inga dàhàn sàà, te dava ga tu-nda cachítñuhu-nda nansa cuní cachi dàhàn sàà mà. ¹¹Doco nsidanicuú nà-nduá nì nihitáhvì-ndà mà, divi Espíritu lì nduú ana chindéé xí-ndá quida-nda ducán, te iin iin-nda nihitáhvì-ndà segúñ nansa chítnùni ini-yà cuàhatahvì-yándô.

Nahi iquicúñú mii-yá xínduu nsidaa-nda

¹²Ndohó, iá ndahà-ndà, te iá sàhà-ndà; cuàhà iñàha sànì nihitáhvì-ndà cucumiá, doco mindaa cuerpu xi-nda nduá. Mate cuáhà iñàha quidá, doco imindaa-ní cuerpu nduá. Pues, ducán iá stná Cristu xì ndohó na ian ndohó xì iquicúñú-ndà. ¹³Vàchi nsidanicuu-nda, nahi iin-ni cuerpu xi mii-yá sànì nanduu-nda na ní nduhíi anima-ndà nì quida Espíritu lì xí-yá. Vàchi iin-ni Espíritu lì sànì nihitáhvì ndiaha nsidaa-nda, ò xínduu-nda nècuàchì raza Judea, te ò nècuàchì inga raza, có-quidámà, ò xínduu-nda nècuàchì libre, te ò nècuàchì ndoó ana dàndàcù-xì nùù-xí.

¹⁴Sà-ináhá-ndá, iá ndahà-ndà, iá sàhà-ndà; màdì uun-ni iá iquicúñú-ndà. ¹⁵Pues (nú ni cuí cähàn) iin sàhà-ndà, vihini cachà: “Còó; yùhù, có-ndùí iin ndahà, nàyùcàndùá, có-ndùí cuerpu yohó”. Pues mate ducán ni cachá`, doco iin-ni nduá sàhà-ndà. ¹⁶Te nú ni cachí stná tùtnù-ndà: “Còó, yùhù,

có-ndùí iin nduchìnúù, ñàyùcàndùá có-ndùí cuerpu yohó". Pues, mate ducán ni cachá, doco divi iin-ni nduá tütñù-ndà. ¹⁷Vàchi nú cuisì nduchìnúù-ndà ni cündúú inicutu-nda, dandu ènansa cui tiacu-ndà? Te nú cuisì tütñù-ndà ni cündúú-ndá, dandu ènansa cui sahan iñàha dñtnì-ndà? Mà cúí. ¹⁸Ñàyùcàndùá, sàni quidavàha Dios iquicúñú-ndà xì nsidaa ñà-ndùá xichúâñ, te nsidaámà ía chuun quidá segùn nansa nì chitnùní ini-yà. ¹⁹Vàchi nú cuisì iin-ni chuun ni cuí quida cuerpu xi-nda, dandu mà cündúú ndisa-nda nèhivì. ²⁰Doco còó, mate iin-ni cuerpu xi-nda nduá, doco nsidanuu clase chuun quidá. ²¹Ñàyùcàndùá, có-íá vàha cachi nduchìnúù-ndà xì ndahà-ndà: "Có-xiñùhí mii-ní". Ni mà váha cachi stná dñin-ndà xì sähà-ndà: "Có-xiñùhí mii-ní". ²²Còó, vàchi mate ía dava xaan xi-nda tuxí ini-ndà có-xiñùhí guá, doco nahñú chuun quidá. ²³Te nú ía ndé tuxí ini-ndà mà vícó ía, divi jaàn chicá ndiaá-ndà, te saquín-ndà cuidadu sähà-ñá mäsà cúcáhán núù-ndà. ²⁴Vàchi ndé vico-ni ía, có-xiñùhí (cundiaa guá-ndàñá). Pues ducán nì chitnùní ini Dios coo cuerpu xi-nda sähà-ñá chicá cundiaa-ndà ndé xi-nda có-ndiáà cachí-ndà mà. ²⁵Dandu nsidaa ndahàsähà-ndà, icumíá chindee tnahá, te iin-ni coo vii iquicúñú-ndà. ²⁶Vàchi mate iminda lugar xi cuerpu-ndà ndohó, doco inii iquicúñú-ndà cuú stná sentir. Te nú cudíi ini iin xaan xi-nda nahi ndahà-ndà, dandu inii cuerpu xi-nda cudíi stná inià.

²⁷⁻²⁸Pues vichi cachí` xì-nsiá ñà-nahi iquicúñú Cristu xínduu nsidaa ndohó nècuàchì cahvi xi-yá,

te iin iin-nda sàni sàhatahvì-yá chuun quida-nda nùù-yá nacua quidá sähà-ndà, ò ndahà-ndà. Dihna nsiùhù nècuàchì apóstol sàni nìhítáhvì-nsí ñà-cacanuu-nsi quida-nsi chuun xi-ya. Daaní, nchícùn gà ana xínduu nècuàchì cachítñuhu razón ndiaha xí-yá. Daaní, nchícùn gà nècuàchì chináhá palabra ìì. Daaní, ndoó stná nècuàchì quidá-xì milagru, xì stná nècuàchì dandúvàha xi-nda. Te ndoó stná nècuàchì xicánúú chindéé xí ñanítaha-xi, xì stná nècuàchì dandacú, xì stná nècuàchì cähàn inga dähàn sàà. ²⁹Pues, náhà xicà màdì nsidaa-nda ni níhì-ndà chuun cunduu-nda apóstol; ni màdì nsidaa-nda túha-nda cachitnùhu-nda razón ndiaha xí-yá, te màdì nsidaa stná-ndà túha-nda chinaha-ndà nèhivì; còó. Ni màdì nsidaa-nda quida-nda milagru, ³⁰ò dandúvàha-nda nèhivì. Ni màdì nsidaa stná-ndà cähàn-ndà inga dähàn sàà, ni mà túha nsidaa-nda cachitnùhu-nda nansa cuní cachi dähàn sàà mà. Còó. ³¹Doco de todos modos, iin iin-nda xiñuhu cudíi cuáhà ini-ndà nìhítáhvì-ndà más gà ñìà-chicá ndiaha sàni cachi mà. Doco cunaha-nsiá, ía inga ichí chicá nsiha cunchicùn-ndà, te vichi cuàhìn càhìn xì-nsiá sähámà.

Divi ñà-cuu stnahá ini-ndà
sähà-ndà nduú ichí chicá nsiha

13 Ni cachí-ndà sàni
nìhítáhvì-ndà cähàn-ndà
nsidanicuú dähàn ñuhìvì xì ndè
stná dähàn ángel, doco nú có-cùú
stnahá stná ini-ndà sähà-ndà, ni mà
cündiáá nsidaámà, vàchi ducán queé

ñà-cáhàn-ndàmà (nahi ruidu-ni), na ian cadi úún iin càa, ò iin platillu. ²Te ò vihini sàni nìhítáhvì-ndà cachitnùhu-nda razón ndiaha, te sánihì stná ini-ndà sàhà nsidaa chuun nsiha chicá dèhé, te ináhá stná-ndà nsidanicuú iñàha, te iin-ni icúmí vâha-nda fe, dècuèndè vâtunì dandacu-nda, te cuxio iin yucù. Doco te nú cò-cùú stnahá ini-ndà sàhà-ndà, dandísá uun-ni nduú nsidaa ñà-ndùa tûha-nda quida-ndama. ³Te nú ni dasán nsíhí-ndá ñà-cuícà-ndà, te ò ni cuáha-nda coco-nda (sàhà iin chuun vâha), doco te nú cò-cùú stnahá ini-ndà sàhà-ndà, ni-iyuhu mà cûndiáá nsidaámà.

⁴Cunaha-nsiá, nú cuú stnahá ini-ndà sàhà-ndà, dandu mà úhì coo calma-ndà xì nèhivì, te cuhi ini-ndàné. Te mà cùmbìdia stnahá stná ini-ndà sàhà-ndà, nú ducán. Ni mà cútúxí stná ini-ndà mii-nda nduu-nda mii-nda, ni mà cûndàa cuadú stná-ndà. ⁵Vàchi nú cuú ndisa ini-ndà sàhà iin nèhivì, dandu mà quídá-ndá ni-iin ñà-quini xi-né. Ni mà cóó interesadu stná-ndà, ni mà cuídà yàchì stná ini-ndà sàhà-né, te mà chûhún stná ini-ndà sàhà-né. ⁶Vàchi cunaha-nsiá, nú cuú ndisa ini-ndà sàhà iin ñanítñaha-nda, dandu mà cûdfì ini-ndà nú ni quidá-né iin ñà-có-ndiáá. Còó, ñà-cunchicùn viì-né ichì ndáà nduá cuní-ndà quida-ne, nú cuú ini-ndà sàhà-né. ⁷Te nú mânì-né nùù-ndà ducán, dandu mà úhì quidandee stná ini-ndà sàhà-né; ni mà úhì cahvi stná-ndà xì-né ñà-chicá quida viì-né después, vachi siempre iá tnündé ini, cachi-ndà, te vâtunì cucumi-nda paciencia.

⁸Cunaha-nsiá, vàxi iin quìvì, te mà cóó gá necesidad cachitnùhu nèhivì xì-ndà iin razón xi Dios, ni mà cáhàn gá-ndà dàhàn sàa, ni mà cóó cá stná necesidad cachitnùhu-ya xì-ndà iin ñà-có-ináhá-ndá. Doco ñà-cuu stnahá ini-ndà sàhà-ndà, mà nunca ndutámà nùù-yá. ⁹Quìvì vichi, có-ináhá nsihi-nda nsidaa iñàha; còó. Stná iin palabra dacáhàn-yà nèhivì, có-ndùámà iin palabra cachítñihu nsihi xi-nda nsidanicuú iñàha; còó. ¹⁰Doco na saá quìvì cununa ndisa ñuhìvì, dandu mà cáhàn gá-ndà nsidaa ñà-có-íá nsihi ma.

¹¹Na tií, nahi méè nìsa cahìn, vàchi nacua nacání ini nsidaa-vé, ducán nìsa nacani stná inì; ducán nìsa nihnu inì. Doco vichi sàni sahnui, te ñàyùcàndùá, có-quídá gué` nahi méè. ¹²Te ducán icúmí coo stná xì-ndà después. Vàchi quìvì vichi indéhe-nda (nansa yáha-nda, doco có-cùndáà vàha ini-ndà), vàchi na ian indéhe-nda nùù iin yùtátá có-tùí víi, ducán nduá. Doco vàxi iin quìvì, dandu mà cóó gá ducán, vàchi vivíi-ni icúmí-ndá cundehè claru-ndà mii-yá. Quìvì vichi cuisì iyuhu-ní cundáà ini-ndà, doco quìvì yucán icúmí-ndá cundaà vàha ndisa ini-ndà nacua cundáà ini mii-yá sàhà ndohó. ¹³Ñàyùcàndùá, ùní iñàha xiñuhu quida-nda vichi. Ni cúcumí vâha-nda fe, te ni cúníhnú vàha ini-ndà ñà-siempre chindée-yándó; daaní, ni cúcúú stnahá stná ini-ndà sàhà-ndà. Doco nùù nsì-úní ñà-jaàn, chicá ndiaá ñà-cuu stnahá ini-ndà sàhà-ndà.

**Nansa ndiá ìcà-ndà quida-nda
na cähàn-ndà inga dàhàn
sàà quidá Espíritu lì**

14 (Ñà-ndáà ndua), xiñuhu cuu stnahá ndisa ini-ndà sähà-ndà. Daaní, cuní stnáì nanducu-nsiá nansa nìhitáhvì gá-nsiá más tähvì ndiaha xí-yá. Te ñà-chicá cuní nìhitáhvì-nsiá nduú ñà-cachitnùhu-nsia razón ndiaha xí-yá. ²Vàchi na cähàn-ndà dàhàn sàà, màdì nèhivì ñuhiví cähàn xì-ndà. Còó. Dios cähàn xì-ndà, doco nèhivì ñuhiví, có-cündáà ini-né nansa cachí-ndà. Divi Espíritu lì chindéé xí-ndá cähàn-ndà ducán, doco iin chuun iá dèhé nduá cachí-ndà. ³Doco na cachítñuhu-nda razón ndiaha xí-yá, dandísá nèhivì ñuhiví cähàn xì-ndà, vátuni chindée-ndané ñà-chicá cunihnu viì ini-nèyá, te chicá nacuàhandee ini-né. ⁴Doco nú dàhàn sàà nduá cähàn-ndà na natácá-ndà, dandu ñà-chindée xi anima mii-ni-nda nduámà. Doco na cachítñuhu-nda razón ndiaha xí-yá, dandu nsidanicuú nèhivì nacuàhandee ini-xi.

⁵Mate cùdíi inì nú ni cuáhatahvì Dios nsidaa-nsiá ñà-cähàn-nsiá dàhàn sàà, doco chicá cudiì inì nú ni nìhitáhvì-nsiá cachitnùhu-nsia razón ndiaha xí-yá, vàchi chicá ndiaha ñà-jaàn. Doco nú ni cähàn-ndà dàhàn sàà, te después cachitnùhu stná-ndà nansa cuní cachi palabra mà, dandu vátuni, vàchi (sähà-ñá claru iá palabra mà) vátuni nìhi stná nsidaa compañeru-ndà iin ñà-vàha xi mii stná-né.

⁶Ni cachí-ndà ni sáì ndé ndoo-nsiá, te cuiśì-ní inga dàhàn sàà ni cähìn xì-nsiá. ⁷A vátuni chindeámà mii-nsiá, ñánì? Còó, vàchi xiñuhu ñà-nacani claru stnáì xì-nsiá iin palabra sàni dàtnúù ini Dios yùhù, te ò iin palabra nì cundaà tuí inì nì quida-ya, te ò nú coó, iin razón ndiaha nì quixi nùù-yá, te ò iin ñà-vàha cui chinahì mii-nsiá. ⁸Vàchi dècuèndè stná ñà-quidándáá-ndá, ni cündúá iin pitu, ò iin yutnù cuerda, nú nansa-ni nì cui ni quidándáá-ndáñâ, dandu mà cündáà ini nèhivì índù yaa tavá-nda. ⁹Stná corneta siví soldadu, nú có-siví viì-té, mà cündáà ini compañeru-te ñà-sà-íá hora quidayucùn-te cùhùn-te guerra. ¹⁰Te ducání stná ndohó na cähàn-ndà, nú có-cähàn claru-ndà (dàhàn mii-nda), mà cúí cundaà ini nèhivì nansa cachí-ndà. Uun-ni queamà. ¹¹Pues cuàhà gá dàhàn iá ñuhiví, te iin ian vátuni cähàn nèhivì, te cundaà stnahá ini-né. ¹²Doco nú có-ináhá-ndá nansa cuní cachi dàhàn cähàn iin nèhivì, dandu có-cündáà ini-ndà nansa cachí-né; nahi nèhivì inga ñuu xìcà nduú-né, te ni mii-né, có-cündáà stná ini-né ñà-ndùá cachí ndohó. ¹³Pues ducání stná mii-nsiá (xì dàhàn sàà cähàn-nsiá). Yùhù ináhí, yáha ga cuní-nsiá nìhitáhvì-nsiá cuàhà iñàha nùù-yá. Doco ñà-chicá xiñuhu nduá nìhitáhvì-ndà iin ñà-chindée xi ñanítñaha-nda natácá xì-ndà. Pues divi tähvì clase jaàn nduá cuní nanducu-nsiá.

¹⁴Nàyucàndùá, nú sàtùha-nda cähàn-ndà inga dàhàn sàà, dandu xiñuhu stná ñà-càcàn

tàhvì-ndà cuàhatahvì Dios-ndó
 ñà-cachitnùhu-nda nansa cuní
 cachí dàhàn mà na cähàn-ndàñá,
¹⁴vàchi na cähàn-ndà ducán,
 ini-ni anima-ndà cähàn stná-ndà,
 xícàn tàhvì-ndà nùù-yá, doco ini
 sàxìntnùní-ndà, có-cündáà ini-ndà
 nansa cachí-ndà. ¹⁵Pues, nú ducán
 nduá, dandu ɔnansa chicá vàha
 quida-nda? Pues, cuähàn-ndà
 càcàn tàhvì-ndà nùù-yá (xi dàhàn)
 ináhá espíritu xi-nda, doco màdì
 cuiṣì ñà-jaàn, Icúmí-ndá càcàn
 tàhvì stná-ndà nùù-yá xì iin
 palabra ñà-cündáà ini-ndà. Stná
 ñà-coto-nda; cuähàn-ndà coto-nda
 (xi dàhàn) ináhá espíritu xi-nda,
 dandu después coto stná-ndà iin
 alabanza cundáà ini-ndà nansa
 cachá. ¹⁶Vàchi nú naquímánì-ndà
 mii-yá xì cuiṣì-ní dàhàn ináhá
 espíritu xi mii-nda, dandu ùhì
 cachí nècuàchì mà-túha “amén” (na
 ní nsihí nì càhàn-ndà), vàchi ni
 có-cündáà ini-né nansa cachí-ndà.
¹⁷Pues, ñà-naquimanì-ndà Dios, divi
 naquímánì váha-ndayá, vätùni iá`
 mà, doco có-níhì ñanìtnaha-nda
 cunduamà iin ñà-vàha xi stná
 anima mii-né. ¹⁸Yùhù cachí,
 ansivéhé Dios, cuähà gá cähìn
 dàhàn sàà; chicá cähìn ducán nùù
 nsidaa mii-nsiá. ¹⁹Doco nú sàñì
 nataca-ndà ñà-cahvi-nda mii-yá,
 dandu chicá nsiaha càhìn siquiera
 ùhùn-ni palabra ñà-cundaà ndisa
 ini-nsià, te màdiá ùxìn mil palabra
 inga dàhàn mà-cündáà ini-nsia,
 vàchi cuiṣì nú cundáà vàha ini-nsià,
 dandu vätùni chinahì mii-nsiá
 iñàha.

²⁰Màsà cúníhnú ini-nsià nahi
 méè, ñánì. Vätùni iá nú nihñú

iquin ini-ndà sàhà chuun chicuéhè
 iá ñuhíví; doco (nú chuun sahnú
 nduá), dandu xiñuhu nacani ini-ndà
 nahi nècuàchì sahnú, màdì gá nahi
 méè.

²¹Nùù tutu iì dohó cachí mii-yá:
 “Icúmí càhìn xì nècuàchì raza
 yohó, vàchi icúmí quixi nècuàchì
 inga ñuu càhàn inga dàhàn, te
 cuenta-xi icúmí-né càhàn-né
 xì nècuàchì yohó, doco ni sàhà
 ñà-yùcán mà quíhín cásù-né, cachí
 Stoho-ndà Señor”. ²²Ñayùcàndùá,
 ñà-jaàn cundáà ini-ndà seña nduá
 càhàn-ndà dàhàn sàà, áma cündáà
 ini nècuàchì có-xìníndísâ. Doco
 ñà-cachitnùhu-nda razón ndiaha,
 quidámà chuun sàhà nèhivì
 sàxìníndísâ, màdì sàhà nèhivì
 có-xìníndísâ.

²³Ni cachí-ndà nú sàñì
 nataca-nsià, te càhàn iin iin-nsia
 dàhàn sàà, te yucán sáà stná
 nèhivì có-cündáà ini-xi, ò nèhivì
 có-xìníndísâ. Pues ádi icúmí-né
 cachí-né sàñì culocó-nsià. ²⁴Doco
 nú cachítñuhu iin iin-nsia iin razón
 ndiaha xí Dios (dàhàn cundáà
 ini-xi), dandu dansínúú iniàmàné
 cuàchi quidá-né, te cundaà
 ini-né nansa iá ndisa anima-né,
²⁵dècuèndè natùi vate stná ñà-ndùá
 iá dèhé nì quida-ne antes. Dandu
 màcuítasisi-né ñà-cahvi-né Dios, te
 cachí-né iá ndisa Dios nùù-nsiá.

²⁶¿Ndíà nduá cuní cachí nsidaa
 ñà-jaàn? Pues dohó iá`, ñánì: na
 natácá-ndà, iin iin-nda iá iin
 alabanza coto-nda, ò iin palabra
 vàha chinaha-ndà, te ò iin
 ñà-ndiaha sàñì dàcùnì Dios ndohó,
 ò iin palabra xi iin dàhàn sàà, te
 ò cachitnùhu iin-nda ñà-ndùá cuní

cachi dàhàn sàà mà. Doco nsidaa ñà-jaàn, sàhà ñà-vàha xi nsidaa ana nì nataca ni cùndúá.

**Nsidaa ñà-ndùá quida-nda
na natácá-ndà, xiñuhu quida
vii-ndàñá, màdiá nansa ni nì cui**

²⁷Nú ndoo nèhivì cuní cähàn dàhàn sàà, dandu vätùni cähàn ùì-nè, ò úni-nè, doco màsà yáha ùni-nè, te nì nsihi iin-ne, dandu quesaha inga-nè. Iin iin-ne ni cúcumí-nê tiempu xi-ne cähàn-nè. Te xiñuhu coo stná iin ana cachitnùhu nansa cuní cachi palabra mà. ²⁸Doco nú còò ni-iin-nsia tùha cachitnùhu sàhà ñà-jaàn, dandu màsà cähàn nèhivì dàhàn sàà na natácá-nsià, cuisì-ní dècuèndè ía mii-né, dandu mii-né xì Dios cunini.

²⁹Daaní, nècuàchì cachítñùhu razón ndiaha xí-yá, vätùni cähàn ùì ò úni-nè, te ni cúníní nèhivì dava ga, te cachi-nè a vätùni íá ñà-ndùá nì cachi nècuàchìmà, á coó. ³⁰Doco nú yucán íá inga nècuàchì datnúù Dios sàxìnñùní-xi iin palabra ndiaha, dandu xiñuhu ciudadí nècuàchì primeru. ³¹Vàchi nsidaa ana datnúù Dios iin razón ndiaha, vätùni cachitnùhu iin iin-ne razón mà na hora quidá-né tocar, dandu vätùni sàà nsidaa-nda cundaà ini-ndà, te nacuàhandee stná ini-ndà. ³²Te nsidaa ana sàní nìhitáhvì cachitnùhu razón ndiaha, icúmí-nê dandacú-né nùù anima mii-né, (a cähàn-nè, á coó). ³³Cunaha-nsiá, màdi nansa-ni nì cui quidá ndevàha Dios ñà-ndùá quidá-yá, còò; vivíi-ni, te cuéyàà-ni nduú modo quidá mii-yá.

Nacua quidá nsidaa nèhivì xí Dios nsidaa lugar ndé natácá-nè cahvi-néyà, (ducán cuní quida stná mii-nsiá), ³⁴màsà cähàn nècuàchì ñahà na natácá nsidaa-nsiá ducán, vàchi còò permisu. Icúmí-nê cunini-ne nacua cachí stná tutu nduú ley xi-ya. ³⁵Nú cuní-nè ndàcàtnùhù-né, dandu ni cácàñ tnùhù-né nùù nècuàchì vehe-ne nú sàñi nasaa-nè vehe. Vàchi có-ndùá ducán cähàn iin nècuàchì ñahà na natácá-nsiá.

³⁶Cuní nsinuu inì-nsia ñà-màdi mii-nsiá dìnúù-xí ni quésáhá palabra xi Dios. Ni màdi cuisì mii-nsiá nì xìñindísâ stná xì palabra mà. ³⁷Te nú jaàn ndoo nèhivì tuxí inì-xi datnúù Dios sàxìnñùní-xi, te ò ní nìhitáhvì ndiaha-né cahan-né, dandu xiñuhu cundaà stná ini-nè ñà-divi palabra yohó nduú palabra nì dàndàcú Stoho-ndà Señor.

³⁸Doco nú cô-cùnì-nè nacuni-nè ñà-palabra iì xí mii-yá nduá yohó, dandu ni mii stná-nsià, màsà nácúní stná-nsiàñé ñà-ndùú-né ana nì nìhitáhvì ndisa.

³⁹Ducán íá, ñánì. Yùhù cuní nanducu-nsiá más gá nansa nìhitáhvì-nsiá cachitnùhu-nsia razón ndiaha xí-yá. Te nèhivì cähàn dàhàn sàà, màsà cädí-nsià nùù-né; còò. ⁴⁰Doco nsidaa ñà-ndùá quidá-nsiá (na natácá-nsià), vivíi-ni ni quidá-nsiáñà, te iin iin-nsia (ni cähàn-nsià) nacua nchícùn stnahá-nsiá.

Sàní natiacu ndisa Jesucristu

15 Ñánì, cuní cundaà vàha ini-nsià sàhà palabra ndiaha nì cachitnùhi xì-nsiá daa.

Vàchi nì xinindisá-nsiá palabra mà, te iin-ni dècuèndè vichi quidá stná-nsià seguir ducán.² Te sàhà stná palabra mà icúmí-nsiá càcu-nsia nú iin-ni ni cúníhnú vàha inì-nsiañà. Vátùni càcu-nsia, cachí,³ doco ɿa víhíní uun-ni quee ñà-nì xinindisá-nsiá ducán? (Còó),³ vàchi cunaha-nsiá, palabra ndiaá ndisa nduá nì cachitnùhi xì-nsiá daa, vàchi divi nduu stná palabra nì nihí (nùù) Cristu, te nacáníamà nansa nì xihì-yà nì nacuida-ya cuàchi-nda nacua cachí nùù tutu ìì.⁴ Dandu nì ndùxin-ya, doco tìxi ùnì quìvì nì natiacu-yà nacua cachí stná tutu mà.⁵ Dandu nì ndecunu-ya nùù Pedro xì nùù stná dava ga nècuàchì dacuahá-yá; ùxìn ùì nì sanduu-ne.⁶ Daaní, después nì ndecunu stná-yà iin xichi na ní nataca más ùhùn cienteu ñani-ndà. Te cunaha-nsiá, dècuèndè vichi xí-itiacu ìì cuàhà vá nècuàchìmà, doco dava-ne sàní ndàhvà-nè ñuhìví yohó.⁷ Daaní después, nì ndecunu stná-yà nùù Jacobo, xì nùù stná nsidanicuú nècuàchì xínduu apóstol.⁸⁻⁹ Daaní, último nì ndecunu-ya nùù yùhù. Diín tiempu nì sandua, màdì iin-ni xi nècuàchì dava ga mà. Vàchi nùù nsidaa gá ana nì nihí chuun nùù-yá, yùhù nduí ana chicá có-ndià.¹⁰ Ndisa nì nihí chuun ndiaha nùù-yá, doco màdì sàhà-ñá vàha güé nì sàndúá; còó, vàchi yùhù, cuàhà gá nèhivì xí Dios nìsa quida quini xí.¹⁰ Doco sàhà gracia xi-ya nì nihítahví' cucumí chuun ìì nùù-yá. Te màdì uun-ni sàní quee gracia nì quida-ya mà, vàchi cuàhà gá chuun ndiaha sàní quide, dècuèndè chicá más sàní quide nùù nècuàchì

dava ga. Doco màdì ndisa yùhù nì quidá-xì nsidaa ñà-ndiaha ma; còó. Divi gracia xi-ya nì chindée xí.¹¹ Doco có-quidámà, a sea yùhù, ò dava ga apóstol, doco iin-ni xícachi nsidaa-nsí sàhà Jesú斯 ñà-nì natiacu ndisa-ya, te divi palabra jaàn nduá nì xinindisá stná mii-nsiá.

Nansa icúmí-ndá natiacu-ndà

¹² Pues, nù ducán cachí-nsì sàhà Cristu ñà-nì natiacu ndisa-ya, dandu ɭíndù chuun cachí dava-nsia ñà-mà cúí natiacu ni-iin nsìi?¹³ Vàchi nù mà cúí natiacu nsìi ni cuí, dandu ni cónì nátiácú stná mii-yá.¹⁴ Te nù cónì nátiácú-yà nì cùí, dandu uun-ni queé ñà-cáhàn-nsì xì nèhivì. Stná mii-nsiá, sàní xinindisá stná-nsiàyà, doco uun-ni quee stná mà nì cùí.¹⁵ Te nsiùhù tu, na ian tnuhu-nsí cuní cachàmà, vàchi sàní cachí-nsì sàhà Dios nì dànatíácú-yà Cristu. Doco nù mà cúí natiacu ni-iin nsìi (nacua cachí dava-nsia), dandu ñà-cónì nátiácú stná Cristu nduú stná mà.¹⁶⁻¹⁷ Vàchi nù mà cúí natiacu nsìi, dandu cónì nátiácú stná mii-yá, te iin-ni iá ìì-ndà xì cuàchi-nda, cuquídá-xí nì xinindisa-nda, nù ducán.¹⁸ Te divi ducán stná xì nèhivì xí-yá sàní caxihì, ñà-sàní ndañuhu dahuun stná-nè nduá, nù ducán.¹⁹ Cunaha-nsiá, nèhivì chicá còó tnùndé inì-xi nduu-nda nù cuisì ñuhìví yohó-ní chindéé Cristu ndohó.

²⁰ Doco (còó, ñà-ndáà cuisì nduá) sàní natiacu-yà; dihna mii-yá nì natiacu-yà, dandu después icúmí natiacu stná cuàhà gá ana nì xihì.²¹ Sàhà cuàchi nì quida iin tiàa

sànaha nì quesaha nèhivì xíhì-nè. Doco vichi sàhà (mii-yá) ana nì nanduu na iin tiàa, ñàyùcàndùá vátuni nìhítáhvì stná cuàhà-né natiacu-nè. ²²Vàchi sàhà-ñá nduu-nda descendencia xi Adán, ñàyùcàndùá xíhì nsidaa nèhivì tiempu vichi. Doco nsidaa ana ndoó ladu xi Cristu, icúmí-né sàà-né natiacu-nè quida-ya. ²³Doco diín nduu quìvì nì natiacu Cristu, te diín cunduu quìvì quida tocar dava ga nèhivì. Dihna mii-yá nì natiacu-yá, te mii-yá nduú primeru nì cuu xi ducán; daaní, despues natiacu stná ndohó nèhivì xí-yá quìvì (naxicocuñ-yá, te) cuni-ndàyá. ²⁴Daa cunduu quìvì icúmí-yá cundee-yá nùù nsidaa ñà-malu cusáhnû, xì nùù stná nsidaa ana itá fuerte, xì nùù nsidaa gá stná ñà-fuerte iá ñuhiví. Daaní icúmí sàà quìvì xinu tiempu, te dayáha Cristu chuun dandacú-yá ndè ndahà Yuamánì-yá. ²⁵Doco antes ñà-jaàn, iin-ni icúmí-yá cusahnú-yá dècuèndè cundee-yá nùù nsidaa ana xiní ùhi xì-yá. ²⁶Pues sàhà ñà-yáha ga có-cùdfi ini-yá xíhì nèhivì, ñàyùcàndùá por último icúmí-yá cundee-yá nùù ñà-xíhì-ndà, te mà nunca cui gà-ndà. ²⁷Vàchi cachí tutu lì ñà-icúmí sàà nsidanicuú iñàha coa sujetu nùù-yá. Doco náhà xìcà màdì Yuamánì-yá coo stná sujetu nùù-yá, vàchi divi Yuamánì-yá nduú ana dísahà-xí nì cundee-yá nùù nsidaa ana xiní ùhi xì-yá. ²⁸Daaní, nú sàñi cundee-yá nùù nsidaa contra xi-ya mà, dandu stná mii-yá, coo stná-yá sujetu nùù Yuamánì-yá, vàchi divi sàhà poder xi yá-yùcán nì cundee-yá ducán.

Dandu quìvì mà, mii Yua-nda Dios cunduu ana cusáhnû inicutu.

²⁹Inga casu: dava stná nèhivì, sáhà-né cuhíi-né cuenta xi nèhivì sàñi xìhì. Pues, ¿índù chuun quidá-né ducán, cuhíi-né sàhà nsìi ma nú ndisa mà cíí natiacu ni-iin nsìi ni cuí?

³⁰Daaní, nsiùhù tu, tìxi cuàhà peligru ndoó-nsí nsidanicuú tiempu. (Doco uun-ni queamà nú mà sàà-ndà natiacu-ndà despues.)

³¹Quìvì quívì yáha-nsi peligru cui-nsì, ñaní. Ñà-ndáa cuisi nduájàn divi nacua nduú stná ñà-ndácuisi cudíi gá inì sàhà-nsiá ñà-iin-ni nchícùn stná-nsià Stoho-ndà Jesucristu. ³²Yuhù, cuàhà vida nì xinì ñuu Éfeso nùù (nèhivì dana guá nahi) nsicaha. Doco ni mà cündiaá stná` mà (nùí) nú mà nunca sàà-ndà natiacu-ndà. Vàchi te nú ducán, dandu chicá vàha quida-nda nacua cachí dichu: “Ni cuxí vàha-nda, te coho vàha-nda, vàchi tnaa cui-ndà”.

³³Màsà cuáha-nsia dandahví ni-iin nèhivì-nsiá (ducán, vàchi cachí stná dichu): “Nú chicuéhè nècuàchì nduú compañeru-ndà, dandu cuchicuehe stná modo xi-nda”. ³⁴Xiñuhu nàcùnihnu vii inì-nsia, (ñaní). Màsà quídá gá-nsià cuàchi, vàchi sàñi cundaà inì, dava-nsia ni có-ináhá-nsiá Dios. Ducán cachí xì-nsiá áma ndúcáhán-nsiá (nacua ndiá icà-nsiá).

Nansa coo iquicúnú-ndà na natiacu-ndà

³⁵Doco vihini cache iin nèhivì: “¿Índù modo cui natiacu iin nsìi nú sàñi xìhì-nè? ¿Nansa cuàhàn coo

iquicúñu-nè?" ³⁶Pues neciu-ndà nù ni cachí-ndà ducán. Vàchi dècuèndè stná tata chìhi-ndà, icúmíá ndùxan, dandu cuitià. ³⁷Te tata chìhi-ndàmà, có-ndùdává xí ñà-ndùá cuàhàn nacuitià; còó, cutu íín tata uun nduá chìhi-ndà, sea ni cündúá nùní trigu, ò inga nùní. ³⁸Dandu dacuahnú Dios-ñà, te sàà coa nacua nì chitnúní ini-yà coa. Te nù sàni sahnua, dandu diín diín nùní cundua segúin iin iin clase nduá. ³⁹Pues ducání iá stná xì cuerpu xi iin iin ñà-íá ñuhiví. Vàchi tucu tucu ndáa nèhivì, quisì, laa, siaca.

⁴⁰Stná ñà-nchíí itándiaa ansivi, tucu iá` nùù ñà-íá ñuhiví yohó. Cuaha-ni iá ñà-íá ansivi, te cuaha-ni iá stná ñà-íá ñuhiví, doco tucu tucu xíndàa vico iin ian. ⁴¹Ndiahá gá nchií orá, te viconi iá nchií yoo, doco tucu nchií-si. Cuaha-ni iá nchií stná sítñúù, doco tucu tucu xíndàa vico iin iin-si. ⁴²Pues ducán icúmí coo stná xì ndohó quívì natiacu-ndà, tucu nàcòo stná cuerpu xi-nda. Nú sàni ndùxin iin nsìi, sívì iquicúñu-nè, doco na sàà quívì natiacu-nè, iin-ni mà cúí gá-nè. ⁴³Te mate mà cuáhá-ní nisá ià-ne na ní ndùxin-ne, doco ndiahá gá nàcòo-ne quívì natiacu-nè. Te còo gá ni-iin fuerza iin nsìi na ndúxin-ne. Doco nù sàni natiacu-nè, yáha ga fuerte ndiahá nàcòo-ne. ⁴⁴Iin iquicúñu ñuhiví yohó icúmí-ndá na ndúxin-nda. Doco nù sàni natiacu-ndà, dandu cuerpu ndiahá cundua, vátuni cundoo-nda gloria. Cuerpu xi-nda icúmí-ndá vichi, iin ñà-cundoo-nda ñuhiví yohó nduá, doco cunaha-nsiá, icúmí coo stná iin ñà-cundoo-nda inga ñuhiví.

⁴⁵Te dohó cachí stná nùù tutu ii: "Tiàa nì cuyucun primeru, nì sàcùnduu-ne iin nèhivì itiácú, divi nduú Adán". Doco iá stná inga ana nduú nahi Adán, divi mii-yá nì quixi nchícùn gà, te nùù anima mii-yá níhitáhvì nèhivì vida ndiaha. ⁴⁶Doco ɔnansa nìsa ià iquicúñu nècuàchì nì quixi primeru mà? Pues divi primeru nì sàcòo iquicúñu cui coo ñuhiví yohó-ní, te màdi ñà-ndùá itiácú ndiaha na iin Espíritu lì. Còó, siempre nchícùn gà vàxamà. ⁴⁷Nàyùcàndùá, nècuàchì primeru yucán, ñuhù ñuhiví yohó nì cuyucun-nè; doco ana nchícùn gà nì quixi ma, ansivi ní quixi-ya, te divi Stoho-ndà Señor nduú-yá. ⁴⁸Nèhivì ñuhiví, nacua nìsa ià xíi-né nì cuyucun ñuhù, ducán xíndàa stná-né vichi. Doco nsidaa nèhivì nduú nèhivì cuenta xi gloria, divi nacua iá mii-yá iá gloria, ducan xíndàa stná-nè. ⁴⁹Nàyùcàndùá, tiempu vichi ndáa-nda nahi xíi-ndà nì cuyucun ñuhù, doco después icúmí-ndá nàcùnduu-nda nacua iá mii-yá iá gloria.

⁵⁰Doco cunaha-nsiá, na xínduu lì-ndà nèhivì ñuhiví yohó xì iquicúñu-ndà, tàñáha ga cui sàà-ndà cundoo-nda ñuhiví lì xí-yá, ñánì. Te ducání stná, nù tàñáha ga dàma iquicúñu-ndà, mà cúí sàà stná-ndà cundoo-nda ndé mà sívì gá iquicúñu-ndà; vàchi tiempu vichi sívì-ndà na xíhi-ndà. ⁵¹Nàyùcàndùá, cuàhìn cachí xì-nsiá iin palabra nìsa ià dèhé antes; cunaha-nsiá, mà sàà nsidaa-nda cui-ndà; doco nsidaa-nda icúmí-ndánadàma iquicúñu-ndà. ⁵²Na tiácú sivi corneta último,

dandu yáha ga yàchì, na íín cáchî nadàma dahuun-nda. Vàchi icúmí sivi corneta, dandu natiacu nsìi ñà-mà cúí gà-nè. ⁵³⁻⁵⁴Tiempu vichi xíhì nèhivì ñuhíví, te sívì-né; doco ndohó, vàxi iin quívì dandu nadàma-nda, dandu nicanicuahàn cunaha iquicúñú-ndà. (Ñà-ndáà nduá), xíhì-ndà vichi, doco nú sàni nadàma iquicúñú-ndà, dandu mà nunca cui già-ndà. Daaní, (na tiempu sàni nìhitáhvì-ndà ducán), dandu ñà-sàni cuu ndisa palabra cachí tutu ìi cundua, vàchi dohó cachá`: “Vichi ndisa sàni cundee dahuun Dios; mà cündúú gá-ndà nsìi. ⁵⁵Na ní xíhì-ndà, cuàhàn-ndà ndoho fuerte-ndà nì cùi, doco vichi ciò. Mate ní xíhì-ndà, doco mà nunca cundee gá tnündoho ma nùù-ndà”, cachá`. ⁵⁶Pues sàhà ñà-ìa cuàchi nèhivì, ñà-yùcán nduá dayúhí xì-né na xíhì-né. Vàchi nacua fuerte iá castigu cachí ley ìi, ducán fuerte icúmí coo stná tnündoho nìhì-né sàhà cuàchi nì quida-ne. ⁵⁷Doco nùù ndohó, ciò, vàchi ansivéhé Dios, vátùni cundee-nda nùù nsidaájàn quida Stoho-ndà Jesucristu.

⁵⁸Ñàyùcàndùá, iin-ni xiñuhu-ñá nacuàhandee ini-nsià, ñani mání. Iin-ni ni cúníhnú vàha ini-nsia Stoho-ndà Señor, te quida stná-nsià cuàhà obra ndiaha xí-yá, vàchi ináhá-ndá, màdi úún-ní quee ñà-xìnúcuáchí-ndá nùù-yá.

Nansa nì xícàn Pablo nùù nècuàchì
ñuu Corinto ñà-datacá-né
cooperación sàhà nècuàchì ndahví

16 Vichi cuàhìn càhìn xì-nsiá
sàhà nansa quida tnaha-nda

cooperar ñà-chindee-nda dava ga nèhivì xí Dios. Cunaha-nsiá, nacua nì cachì xì nèhivì xí-yá ndoó ladu Galacia, ducán cuní` quida stná mii-nsiá. ²Cada quívì domingu xiñuhu tavà cuàán iin iin-nsia iyuhu ñà-ndùá sàni quida-nsia ganar, dandu quívì sài ndé ndoó-nsiá, có-ndùú gá ñà-càcàñ gà-nsià dihùn. ³Te nú sàni sài, dandu icúmí stná-nsià nacàxin-nsia iin ùi nèhivì techuín cùhùn ñuu Jerusalén ñà-cunihi-ne tnùmanì xí-nsiá cùhùn. Te icúmí tiaa stnái iin carta cunihi-ne cùhùn ñà-ndùá iin chuun vàha. ⁴Te nú tuxí inì vátùni cùhùn stnái, dandu cutnáhì xì nècuàchímà cùhùn-nsi.

Nansa nihnu ini Pablo cacanuu ga-né ñuu te ñuu

⁵Yùhù nihnu inì quihin ichì cùhìn ladu Macedonia. Te nú sàni yàhi ladu yucán, dandu icúmí sàà stnái ndé ndoó mii-nsiá ñuu Corinto jaàn. ⁶Te vihini coo chií xì-nsiá jaàn cahín, dècuèndè vihini coi inii tiempu vixin, dandu después chindee-nsiá yùhù cùhìn chicá nùù-xí ndé icúmí cùhìn. ⁷Vàchi có-cùnì` yàha uin ndé ndoó-nsiá; có-cùnì` casàhú uin xì-nsiá. Cahnú gá Dios siquiera iyuhu tiempu cuní` coi cutnahí xì-nsiá. ⁸Doco vichi cuàhìn coi ñuu Éfeso yohó dècuèndè nacava vicò Pentecostés; ⁹vàchi ñuu yohó, ndiaha gá-sàni nuna ñuhíví nduá, vàchi sà-lá cuàhà chuun xí mii-yá quida-nsi, mate ndoó cuàhà stná ana xídà inì-xi.

¹⁰Nú ni sàà Timoteo ndé ndoó-nsiá, quidañuhu-nsiánè sàhà